Magyar Fatermelők stb. orsz. egyes. jelentése 1922.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

ORSZÁGOS ERDÉSZETI EGYESÜLET
1851
1866

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

ORSZÁGOS ERDÉSZETI EGYESÜLET
1851
/1866/

rczhegyi Géza

© SOE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

MAGYAR FATERMELŐK, FAKERESKEDŐK ÉS FAIPAROSOK ORSZÁGOS EGYESÜLETE

JELENTÉSE

1922. ÉVI MŰKÖDÉSÉRŐL.

Ák 3971.

OEE Könyvtár
Áll.Ell. 2018

AZ EGYESÜLET KIADVÁNYA.
1923.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

Tisztelt Közgyűlés!

Rövid pár hét mulva 30 esztendeje lesz annak, hogy néhány lelkes férfiú megalapította szakmánk érdekképviseletét: Országos Egyesületünket. Ha nem a trianoni gyász éveiben élnénk és nem nyögnők azok rettenetes nyomoruságait, úgy bizonyára hosszabb ideig állhatnánk meg ennél a fordulópontnál, amely elvégre is egy emberöltőt jelent, a mi egyesületünk életében és végigjártatnók szemeinket azon a pályán, amelyet becsületes munkában eltöltött 30 esztendő alatt befutottunk. A mai idők azonban nem alkalmasak ily retrospektiv megemlékezésre, mert ha most tekintünk vissza a múltba, úgy összeszorúl szívünk és a maga egész megrázó valóságában elevenednek meg rajtunk a dantei szavak: „nincs nagyobb fájdalom, mint a szerencsétlenség napjaiban visszaemlékezni a boldog időkre!"

Mikor egyesületünk alapköveit lerakta, hazánk virágzásának teljében, a honalapítás millenáris évfordulójának küszöbén állott, amikor a monarchia az áldástosztó béke közepette, Szent István koronájának ragyogásában pompázott s mi gazdasági és kulturális munkánk gazdag termését tárhattuk a művelt nemzetek összessége elé, melyeknek képviselői mind a négy világtájról összesereglettek, hogy zászlójukat meghajthassák a magyar nemzet előtt, amely minden ellenséggel dacolva, erős karral védelmezte meg a kelet kapui előtt az európai civilizációt. Ma pedig itt állunk megcsonkítva, véreinktől elszakítva, ezeréves munkánk minden gyümölcsétől megfosztva, minden kincsünktől megrabolva és a világháború okozta összeomlás konvulzióitól forrongó Európa közepén, létünket is irigylő, legbékésebb szándékainkat és legjobb igyekezetünket elgáncsolni igyekvő szomszédaink gyűlöletétől környezetten. És még nagyobb e fájdalmunk, ha idebenn tekintünk körül, mert még mindig azt kell látnunk, hogy a helyett, hogy szerencsétlenségünk közepette minden élő magyar lélek összefogna abban, hogy nemzeti és gazda-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

sági létünket újból talpraállítsa, a széthúzás s a kisded politikai torzsalkodások gyengítik állami szervezetünket és amúgy is lesorvadt gazdasági erőinket.

És mégis: nem lehet, hogy a kishitűség és kétségbeesés legyen urrá felettünk, mert az összeomlás okozta eme rettenetes viharban is meg kell találnunk a reménység horgonyát. Érik már lassan, de biztosan az ádáz párisi szerződések gonosz gyümölcse; a nemzetközi politikai helyzetnek a történelemben eddig példátlan zavarossága, bizonytalansága és feszültsége, amelyet e szerződések előidéztek azt a meggyőződést kell, hogy fakasszák mindenkiben, hogy mindezt a szörnyű bajt csak a békeokmányok diktátumai okozták. Ez a meggyőződés nemcsak a legyőzöttek, hanem a győzők táborában is kezd felülkerekedni, ahol az áthidalhatatlan ellentétek a győzőket is folyvást szembeállítják egymással. Mind mélyebb gyökeret ver az a megismerés, hogy történelmi evolucióknak eredményeit szerződésekkel megváltoztatni nem lehet és barátaink száma a győzők táborában is mindinkább növekedik.

Le kell azonban vonni ezekből a tanulságokat. Ha férfiasan szembeszállva az adott helyzettel s törhetetlenül bízva semmiféle szerződés által meg nem semmisíthető kulturális fölényünkben, mindnyájan minden erőnkkel dolgozunk azon, hogy állami létünket ismét megerősítsük, s hogy lerongyolódott gazdaságunkat, meglevő szellemi és anyagi javaink legteljesebb kihasználásával talpraállítsuk, akkor biztos, hogy letiportságunkból újból fel fogunk emelkedni és ismét el fog jönni az a kor, „amely után búzgó imádság epedez százezrek ajakán“!

Harmincéves fennállásunk küszöbén azzal a megingathatlan reménységgel s azzal a bizalommal indulhatunk tovább rögös pályánkon, hogy mi is minden erőnkkel fogunk ezentúl is belekapcsolódni abba a küzdelmes és nehéz munkába, amely elsorvadt gazdaságunkat új életre kelti, s soha el nem csüggedő bizalommal fogjuk ekként előbbrevinni a szent zászlót azon az úton, amely Magyarország feltámadásához vezet.

* * *

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

A faforgalom szabaddá tétele.

Ami most már a mult esztendőben kifejtett munkásságunkat illeti, úgy elsősorban arról az akcióról kell beszámolnunk, amelyet a tavaly is csüggedést nem ismerő, változatlan kitartással vittünk tovább s amely a fatermelésnek és a fakereskedelmi forgalomnak a fennálló megkötöttség alól való felszabadítását célozza. Ebbeli reményeink megvalósulására tételes törvényintézkedések adták meg a jogos alapot. Az 1922 : VI. t.-c. 3. §-a értelmében a kivételes hatalom gyakorlása adott felhatalmazás ugyanis mult év közepén lejárt és így az érdekeltség nemcsak a saját, hanem a hazai faellátás érdekében is joggal elvárhatta, hogy a kivételes hatalom megszünésével egyúttal meg fognak szünni azok a kivételes intézkedések is, amelyekkel a kormányzat a fatermelés és fakereskedelem mozgási szabadságát már esztendők óta eltorlaszolja. Az érdekeltségnek azonban jogos várakozásában megint csalódnia kellett, mert a kivételes hatalom gyakorlására adott felhatalmazás — noha korlátoltabb terjedelemben — egyfelől továbbra is fentartatott; másfelől a faforgalom megkötöttségét tárgyazó kormányhatósági rendelkezések közül éppen a joggal sérelmezett s szerintünk nemcsak az érdekeltséget sújtó, hanem a hazai faellátást is hátráltató elvi jelentőségű korlátozások érintetlenül hagyattak s csupán azok a jogszabályok helyeztettek kifejezetten hatályon kívül, amelyek az erészben fennálló jogállapot mellett factice már amúgy sem voltak érvénybenlevőknek tekinthetők.

A magas kormányzatot tehát nyilvánvalóan még mindig nem sikerült teljesen kimozdítanunk abból az — úgy látszik — megrögzött balhitéből, hogy a hazai fatermelést és faforgalmat a közszükséglet bizonyos kategóriáinak ellátása miatt béklyókban kell tartani, mert a megkötöttségnek fokozatos „leépítése“ az elmult évben alig haladt előbbre. Mi legalább is az „Abbau“ szempontjából nem jelezhetjük haladásnak azt, hogy a szállítási igazolványoknak kényszerét — azonban csupán az importküldeményekre nézve — megszüntették, vagy hogy a közszükséglet céljaira igénybeveendő fák árainak megállapítását — mint alább látni fogjuk — ismét a helyi faármegállapító bizottság hatáskörébe utalták. Küzdelmünket tehát a lefolyt évben is folytatnunk kellett a kormány ezen előítélete

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

ellen, azzal a céltudatossággal és szívóssággal, amely ebbeli fellépésünket már kezdettől fogva jellemezte.

Számtalan izben megismételt szóbeli rekriminációinkon kívül újból nyiltan sorompóba kellett lépnünk akkor, amidőn a kereskedelmi kormányzatnak ezidőszerinti kíváló képviselője parlamenti székfoglalója alkalmából azt a kijelentést tette, hogy a fakereskedelmi forgalom megkötöttségének bizonyos irányokban való fenntartása szükségesnek mutatkozik. Annál lehangolóbb volt reánk nézve ez a megnyilatkozás, mert a kereskedelmi miniszter úr a gazdasági élet kellő közepéből került a miniszteri székbe, és benne magas színvonalú tudás és értelem a közgazdasági kérdéseknek gyakorlati megoldása iránti érzékkel párosul, s így tőle joggal elvárhattuk azt, hogy a fakereskedelmi forgalom felszabadítása irányában döntő lépésre fogja magát elszánni annál is inkább, mert magát kifejezetten a szabadkereskedelem hivének vallotta.

A kereskedelmi miniszter úr ő nagyméltósága a nemzetgyűlésen tett deklarációja szerint a faforgalom megkötöttségének fenntartását azért látta igazolva, mert szerinte a köztisztviselők tüzifaszükségletét, valamint a MÁV. talpfaellátását csak a mai rendeleti korlátok között lehet továbbra is biztosítani. A miniszter úr ezen kijelentéseivel szemben kötelességünknek ismertük egy terjedelmes memorandumban állást foglalni, amelyben pontról-pontra kimutattuk, hogy a megkötöttségnek fenntartását a miniszter úr által jelzett — eléggé bizonyára nem méltányolható — szempontok sem okadatolják.

Fel kellett ezen alkalommal világosítanunk a miniszter urat mindenekelőtt arról, hogy azok a rendszabályok, amelyek a 2.461/1921. M. E. számú rendelet 1. §-a értelmében a közszükségleti célokra már igénybevett, vagy igénybeveendő tüzifára, valamint a MÁV. talpfaszükségletének biztosítására szolgáló haszonfára nézve továbbra is érvényben hagyattak, valamint a jelzett rendeletnek 2. §-ában foglalt ama megszorítás, amely szerint a Faértékesítő Hivatalnak ezentúl is jogában áll a nála bejelentett tüzifa- és műfakészletekből a közellátás céljaira 30%-ot igénybevenni, s végül az a rendelkezés, amely szerint ugyanezen jog illeti meg a városokba

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

érkező tüzifa- és faszénmennyiségek 10%-a erejéig az elsőfokú közigazgatási hatóságot: amellett, hogy fölöttébb sérelmesek az érdekeltségre nézve, a faellátás biztosítása szempontjából egyszerűen fölöslegesek. Megint rá kellett mutatnunk arra, hogy Csonka-Magyarország megmaradt fatermelése úgy tüzifában, mint a lombos műfákban csak csekély részben tudja a belföldi szükségletet fedezni, tűlevelű faanyagokban pedig hazai piacunk kizárólag behozatalra van utalva. Hivatkoztunk itt arra, hogy éppen a legmérvadóbb oldalról tett becslés szerint Csonka-Magyarország tüzelőfaszükséglete évi 160.000 vagonra tehető, amelyből Csonka-Magyarország legfeljebb 66.000 waggont tudna termelni, a tényleges termelés azonban még ennél is kevesebb, mert 40—50.000 waggonnál többre alig becsülhető. E becslés reális voltának igazolására importstatisztikánkra hivatkoztunk, amely szerint az 1921. évben egyedül tüzifában 74.000 waggont hoztunk be (amely behozatal pedig az 1922. évben 99.000 waggonra emelkedett). E számadatok világában kétségtelennek jeleztük, hogy Magyarország tüzifában fele annyit sem tud termelni, mint amennyire szüksége van. Ily körülmények között azonban — mondottuk — a tüzifa hatósági igénybevétele és árának hatósági szabályozása még a jelenleg érvényes jogszabályok keretei között sem foghat a gazdasági érdekek nagyobb sérelme nélkül helyet, különösen olyan cikkeknél nem, mint a fa, amelyet importálnunk kell, amelynek árát tehát a származási országok, elsősorban azok valutái szabják meg, amelyeknek szabályozására azonban önként értetődőleg semmiféle belföldi kormányhatósági intézkedéssel befolyást gyakorolni nem lehet.

Részletesen megvilágítottuk ezek után, hogy a kormánybiztosságnak mindezekkel a gazdasági kényszerűségekkel dacolni akaró árszabályozási politikája, — amely mindig a tényleges árszinvonalon alúl és akkor állapította meg az árakat, amikor azok a gyakorlatban már régen meg voltak haladva — nemcsak a termelésnek, hanem a hazai piacnak is milyen károkat okozott, mert azt eredményezte, hogy az érdekeltek a tüzifának tetemesen a piaci áron alul történt igénybevétele révén nagy veszteségeket szenvedvén, e

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

veszteségeket kénytelenek voltak a szabadforgalomban piacra kerülő árúra áthárítani. Kifejtettük, hogy a közszükséglet céljaira veszteséges árakon igénybevett fáknál elérni vélt megtakarítás ilyen módon teljesen illuzóriussá vált, mert az a fogyasztóknak másik, sokkal nagyobb és sokkal kevésbbé tehetős azon rétegre hárul át, amelyre az igénybevétel ki nem terjed, s amely kedvezményes tüzifaellátásban nem részesül. A ma fennálló korlátozások fenntartása tehát — így argumentáltunk — a tüzifát illetőleg annál kevésbbé indokolt, mert ha bizonyos kategóriák, így a közalkalmazottak tüzifaszükségletét méltányos áron fedezni kell, amit mi bizonyára nem fogunk kétségbe vonni, úgy ez az ellátás — szólottunk — csak úgy, mint a köztisztviselők egyébkénti természetbeni ellátása, kizárólag állami feladatot képezhet, aminthogy a szénnel való közellátást az állam nem igénybevétel és hatósági árszabályozással eszközli.

Ezután kimutattuk, hogy a *talpfaellátás* szempontja sem involválja a fennálló kényszerintézkedések és korlátozások fenntartását, mert ezek — amiként erre jelentésünk más helyén még rátérünk — a termelésre oly sérelmesek, hogy a belföldi talpfatermelésnek nem a fokozását, hanem ellenkezőképen, annak csökkenését eredményezik. Ettől eltekintve azonban annak igazolásául, hogy a MÁV.-nak nincsen a talpfaellátás szempontjából semmiféle szüksége állami gyámkodásra, vagy hatósági beavatkozásra, magára a MÁV.-ra hivatkoztunk mint klasszikus tanura, mert a m. kir. államvasutak igazgatósága írásban jelentette ki előttünk, hogy a vonalaik karbantartására szükséges talpfamennyiséget saját maga, tehát állami beavatkozás nélkül is beszerezni képes. Ezek mellett végül hivatkoztunk arra is, hogy a bányák a MÁV. szénszükségletének fedezésénél — amelynek értéke pedig a talpfáéhoz viszonyítva sokkalta nagyobb — nincsenek sem a szállítás feltételei, sem pedig az árak tekintetében azoknak a kényszerítő intézkedéseknek alávetve, amelyek a talpfa előállítása és szállítása szempontjából a hazai érdekeltséget terhelőleg fennállanak.

A kifejtettek után megtámadhatatlannak jeleztük azt a konkluziót, amely szerint a fakereskedelmi forgalom megkö-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

töttségének még a jelenlegi jogszabályok keretei között való fenntartása sem jelentkezik indokoltnak. Hangsúlyoztuk azonban, hogy ha még állana is — amint hogy nem áll — hogy a közszükségletek kielégítése tüzifában és talpfában a jelenlegi hatósági szabályozás nélkül nem biztosítható, még akkor sincsen értelme, hogy fenntartsuk a háborús időből származó azon rendeleteket, amelyek a készletbejelentési és nyilvántartási kötelezettséget, a szállítási igazolványok váltásának s az azzal kapcsolatos üzletkötési díjak fizetésének kötelezettségét írják elő. Újból felsorakoztattuk (mult évi jelentésünkben már részletesen tárgyalt) azon argumentumainkat, amelyek kézzelfoghatóan igazolják, hogy a készletek bejelentési kötelezettsége, továbbá az egyenesen fossilis jellegű — mert a hazai forgalomból már mindenütt eltünt — szállítási igazolványok kényszerének belföldi forgalomban való fenntartása ma már felesleges s amellett költséges zaklatásnál egyébnek nem minősíthető; s hogy az ügyletkötési díjaknak sincsen ma igazolható alapja, mert azok eredeti rendeltetésüktől elvonatva, ma csupán egy fölöslegesül fenntartott intézmény bevételi forrásául szolgálnak, a faforgalom lebonyolítását megnehezítik s azt — mivel forgalmi adó jellegével birnak — a már fennálló általános forgalmi adó mellett ok nélkül meg is drágítják, nem szólva arról, hogy e díjak — amint ezt már számtalanszor volt alkalmunk kimutatni — legalitás szempontjából alapos kifogás alá esnek.

Ha azonban — s ezt állítottuk fel végső postulatum gyanánt — a kereskedelmi miniszter úr megmarad azon állásponton, hogy a közszükségletek bizonyos kategóriáinak kielégítése csak az itt tárgyalt rendeleti megszorításokkal látható el, még akkor is kétségtelennek jeleztük azt, hogy nincsen szükség azokra a külön intézményekre, amelyek által e korlátozások még ma is végrehajtatnak. Ezek az instituciók — így érveltünk — már a háború megszüntével elveszítették létjogosultságukat és ma már valóságos kölönc gyanánt nehezednek a hazai forgalomra, s emellett feleslegesül megduzzasztják a szerencsétlen megcsonkult hazánk teherbiróképességéhez képest amúgy is túlnagy közhivatalnoki apparátust. S itt szembeszálltunk a hivatalos helyen az intézmények fenntartásának igazolásául

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

felhozott ama érveléssel, hogy ezek az intézmények tovább létezhetnek, mert hiszen önmaguk tartják fenn magukat. Utaltunk arra, hogy ez az autarkhia elsősorban csak látszólagos, mert hiszen a díjak, amelyekből az intézmény él, végeredményben a fogyasztó terhére mennek; de ettől eltekintve már a közhivatalnokok létszámának folytonosan hangoztatott s eddig még keresztül nem vitt csökkentése mellett nem jeleztük megengedhetőnek, hogy egy állami intézmény generatio equivoca módjára csupán saját magáért s csupán azért létezhessék, hogy kizárólag önmagának produkáljon munkát, notandum bene olyan munkát, amelyet a szerintünk teljesen felesleges korlátozások fenntartása esetén — miként ezt már mult évi jelentésünkben is elmondottuk — az intézményekben működő és egyébként hivatása magaslatán álló hivatalnoki személyzet csökkentett létszámban s beosztott hatáskörben is elvégezhetne.

Nem haboztunk végül teljes nyiltsággal kijelenteni azt sem, hogy a kifejtettek után nincsen elfogadható ok arra sem, hogy a kötött forgalomnak indokolatlan fenntartása esetében még továbbra is fennálljon egy olyan kivételes kormányintézkedés, mint a 6.219/1919. M. E. számú kormányrendelet, amely szerint lehetséges, hogy egy külön közigazgatási szerv átruházott jogkörben a fennálló rendeletekkel, sőt törvényekkel is ellenkező intézkedéseket is tehessen, még ha egy ilyen diktatorikus jogkör az ország egyik legkitűnőbb szakférfiának kezébe is van letéve.

Mindezek után azt a kérelmet terjesztettük elő, hogy a *kereskedelmi miniszter úr a magas kormányzatnál tegyen előterjesztést arra nézve, hogy a fa- és faszén termelése, behozatala, felhasználásának és forgalombahozatalának módozatai, valamint közszükségleti célokra való igénybevétele tekintetében jelenleg még érvényben levő összes kormányhatósági rendeletek helyeztessenek hatályon kívül.*

A kereskedelmi miniszter úr nagy jóakarattal és megértéssel fogadta ezen előterjesztéseinket és a maga részéről megígérte azt, hogy az e kérdésben teendő intézkedések megbeszélése céljából az összes érdekeltek belevonásával szaktanácskozmányt fog összehívatni, s ha ez még mindig nem történt meg, úgy az — a mi értesülésünk szerint — bizonyára

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

nem a kereskedelemügyi miniszter úr sürgetésén múlik. Mi egyelőre továbbra is várjuk a már annyiszor sürgetett lépések megtételét; ki kell azonban az érdekeltek nevében jelentenünk, hogy a kérdés elhalasztásába vagy pláne napirendről való levételébe nemcsak hogy belenyugodni nem fogunk, hanem úgy mint eddig, a tárgyilagos érvek fegyvereivel és lankadatlan erővel addig fogjuk döngetni a szabadforgalom elé meredező bástyafalakat, amíg azok jogos és igazságos támadásaink súlya alatt végül mégis össze fognak omlani.

A talpfa átvételi árai.

A már fennebb vázolt az a gyakorlat, amely szerint a fennálló rendeletek értelmében az államvasutak részére igényelt talpfák és talpfarönkök árai mindig elkésve és helytelenül állapíttattak meg, több ízben arra késztetett bennünket, hogy az erdő- és faügyek kormánybiztosához forduljunk ezen árak megváltoztatása iránt. Igy utolsó ízben a múlt év április havában, amikor a talpfák tekintetében még mindig az 1920. évben (a 6.515/1920. számú rendelettel) megállapított árak voltak érvényben, amelyek természetesen messze mögötte maradtak az időközben előállott tényleges áraknak, mert még a tüzifa árának színvonalát sem érték el. Ugyanazon okból kértük akkor a talpfarönkök, valamint a tüzifa árának újbóli megállapítását, amely előterjesztéseink sajnos, megint csak azzal a késedelmességgel kezeltettek, mint az árak újbóli megállapítására irányuló előbbi kérelmeink, dacára annak, hogy azok az erdőbirtokos érdekeltség részéről hasonló előterjesztések útján alátámasztást nyertek. Megismétlődött tehát itt is az a visszásság, hogy mire az ármegállapítás újból megtörtént, addigra az újabban megállapított árak megint nem feleltek meg a tényleges termelési költségeknek és a szabadforgalomban tényleg jegyzett áraknak. Ezt az anomáliát az (az alább tárgyalandó) a kormányintézkedés, amely a MÁV. részére szállítandó talpfa és tüzifa, valamint általában a tüzifa árának megállapítását a helyi faármegállapító bizottság hatáskörébe utalta, némileg enyhítette ugyan; itt is azonban a MÁV. feletti kormányhatósági gyámkodás teljes megszüntetése, a szükségletnek nyilvános versenytárgyalás útjáni biztosítása hozhatja meg úgy a MÁV., mint a szállító felekre nézve kívánatos helyes megoldást.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

Helyi faármegállapitó bizottságok.

E helyütt kell ismertetnünk azon akciónkat, amely a helyi faármegállapító bizottságok működésének újbóli hatálybaléptetését célozta. Ez a törekvésünk bizonyára megállást jelentett a fakereskedelmi szabadforgalom helyreállítása felé vivő útunkon; vissza kellett azonban fordulnunk ezen az úton éppen azon hátbatámadáok miatt, amelyek mult év második felében érdekeltségünket érték s amelyek ellen magától értetődőleg védekeznünk kellett. A kormányzat ugyanis — a valódi okok fel nem ismerésével vagy inkább azért, mert azokkal szemben tehetetlennek érezte magát — a koronánk akkortájt beállott hirtelen hanyatlása által lavinaszerűen növekvő drágaságnak azáltal vélt gátat vetni, hogy a kereskedelmet, tehát a forgalombahelyezésnek éppen azt a tényezőjét vette üldözőbe, amely a folyvást növekvő termelési költségek mellett természetszerűleg dráguló javaknak csupán a fogyasztóhoz való juttatását végzi s így a drágulási processusban — ha azért bárkit is felelősségre lehet vonni — a legkisebb része van.

Ebből az üldöztetésből természetesen nekünk is kijutott s pedig elsőízben az erdő- és faügyek kormánybiztossága által mult év nyarán a vidéki árvizsgáló bizottságokhoz kibocsátott ama utasítás formájában, amely szerint e bizottságoknak meghagyatott, hogy a fatermelő és fakereskedő érdekelteinknél sürgősen tartsanak vizsgálatot és ha azt állapítanák meg, hogy az érdekeltek egy normál vagon hazai termelésű bükkhasáb tüzifáért 25—35.000 koronánál, az import fáért pedig 3.400—3.700 leinél magasabb áron bocsátanák árúba, úgy az illetők ellen a megtorló lépéseket árdrágítás miatt tegyék folyamatba.

Ez az intézkedés a szakmában érthető megdöbbenést keltett, amiért is szükségesnek tartottuk érdekelteinknek veszélyben forgó üzleti és erkölcsi reputációja megoltalmazása miatt, de meg azért is, mert a jelzett rendszabály meggyőződésünk szerint az ország tüzifaellátására nézve is végzetes következményekkel járt volna, sürgős intézkedéstétel céljából a kormányzat illetékes tényezőihez fordulni.

Meg kellett állapítanunk mindenekelőtt e részben tett előterjesztésünkben, hogy a jelzett hatósági utasítás ellentétben áll a még mindig érvényben levő azon kormányrendelet-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

tel (2.261/1921. M. E. sz.), amely szerint tájékoztató árakat csak a *közszükséglet* céljaira igénybeveendő fára lehet megállapítani, mert a szabadforgalomban eladásra kerülő tüzifára ily árszabályozás helyt nem foghat s így olyan általános érvényű irányárakat tehát, melyet a jelzett hatósági utasítás statuál, megállapítani nem lehet. Ha azonban — mondottuk — e rendelkezést kibocsátó hatóság jónak látta mégis általános érvényű irányárakat érvénybe léptetni, akkor azokat köztudomásra kellett volna hozni, mert ennek hiányában érdekelteink — noha halvány sejtelmük sincsen arról, hogy a kormánybiztosság milyen tüzifaárakat tart követelhetőknek — mégis ki vannak téve a jelzett utasítás végrehajtása esetén a vidéki árvizsgáló bizottságok részéről folyamatba teendő, akkortájt statáriális szigorral keresztülvitt megtorló eljárásnak. Fel kellett hívnunk e mellett a figyelmet arra, hogy a jelzett rendelkezések a hazai tüzifaellátást is komolyan veszélyeztetik, mert az utasításban megadott irányárak — a kormánybiztosság által bámulatos következetességgel véghezvitt árszabályozási politikához híven — úgy a belföldi, mint az importált fára nézve a tényleges termelési, illetve beszerzési költségeken alul lettek meghatározva. A jelzett hatósági rendelkezés ekként egyfelől a belföldi termelés csökkentését, másfelől a behozatal megnehezítését és így végeredményben azt idézték volna elő, amit az 1920. esztendőből — a tüzifát illetőleg elég jól ismerünk, — hogy az ország tüzifa nélkül marad. Ezért tehát egyfelől a hazai faellátás akadálytalan lebonyolítása, másfelől érdekelteinknek jogtalan és igazságtalan üldöztetése elleni megvédése szempontjából a kereskedelmi kormányzat közbelépését kértük abban az irányban, hogy a tüzifára irányárak állapíttassanak meg. Fájó szívvel kellett ezt índíványoznunk, mert e javaslatunk ellentétben állott azzal az évek óta következetesen hangoztatott és ez alkalommal is fenntartott álláspontunkkal, amely szerint az árszabályozást annak végeredményben tökéletlen volta és a hazai termelést és kereskedelmet lenyügöző következményeinél fogva sutba kell dobni; mégis az önvédelem kényszerített arra, hogy a hatósági tájékoztató árak igen fogyatékos, de ezidő szerint mással nem pótolható eszközéhez nyuljunk. A tájékoztató árak-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

nak jelzett módon való megállapítását azonban a *helyi faármegállapító bizottságok* hatáskörébe kértük utalni, amelyek szerintünk a hatályában fenntartott korábbi (10.780/1920.) miniszteri rendelet értelmében ex lege működésre jogosítva voltak. Kértük ezt azért, mert csak így tartottuk megoldhatónak azt, hogy az árszabályozás egyfelől érdekeltségünk belevonásával történjék, amely a bizottságokban hivatalból képviselve van, másfelől rövid időközben, a viszonyok gyors változásainak legalább némileg figyelembe vehető módon legyen eszközölhető. A keresztülvitel részletes módozatainak megbeszélése céljából végül egy, a termelői, kereskedői és fogyasztói érdekeltség képviselőinek belevonása mellett tartandó szaktanácskozmány sürgős összehivását kértük.

Ámbár szaktanácskozmány össze nem hivatott, meg kell állapítanunk, hogy az érdekeltségnek kérelme ezúttal teljesült, amennyiben a m. kir. minisztérium 8.210/1922. számú rendelete a *szabadforgalom* útján eladásra kerülő tüzifa tájékoztatásának megállapítása céljából a helyi faármegállapító bizottságokat újból életbeléptette és a bizottságokban a fatermelés és fakereskedelem érdekeltjeinek is helyet adott. A m. kir. minisztériumnak egy későbbi — 9.873/1922. számú — rendelete pedig a helyi faármegállapító bizottság hatáskörét a Faértékesítő Hivatal által a *közszükségleti* célokra igénybevett tüzifa árának megállapítására is kiterjesztette.

Előterjesztésünk folytán végül a helyi faármegállapító bizottság a 9.872/1922. számú rendelettel a szabad forgalomban eladásra kerülő és közszükséglet tárgyát képező *műfaanyagok* irányárainak megállapítására is felhatalmazást nyert, amely rendelet keletkezéséről részletesebben a detailfakereskedelmi szakosztályunk beszámolójában alább emlékezünk meg.

A tűzifa a drágasági bizottság előtt.

Beszámolónk eme részében tartjuk végül felemlítendőnek, hogy a drágaság kérdésében kiküldött parlamenti bizottság mult év őszén egyesületünknek is módot adott, hogy kifejthesse álláspontját abban a kérdésben, hogy kapcsolatban a drágaság leküzdését célzó rendszabályokkal a tüzifára nézve milyen intézkedések foganatosíttassanak. Azidőtájt ugyanis

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

a tüzifa irányárának általános érvénnyel való megállapítása terveztetett, mert ezzel vélte a kormányzat az általános drágulásnak a tüzifa árára is természetszerűleg kiható emelkedését megakadályozni. A parlamenti bizottság előtt kifejtettük, hogy nem győzzük eléggé nyomatékkal figyelmébe ajánlani az irányadó köröknek, hogy a tervezett árszabályozás módjait a legnagyobb körültekintéssel és óvatossággal eszközölje. Ez előtt a fórum előtt is hangsúlyoztuk, hogy a hatósági árszabályozás már a háborús gazdálkodás idején sem bizonyult megfelelő instrumentumnak, mert sohasem tudta követni a tényleges termelési költségek változását; pedig akkor az értékmérő, a pénz állandó ármeghatározó volt, ma pedig tudvalevő, a leghirtelenebb és legkiszámíthatatlanabb kilengéseket mutatja, ami által az áraknak hosszabb időre előre való meghatározása úgyszólván lehetetlenség. Különösen óva intettük a kormányt, hogy az árakat — amint ez minden hatósági ármegállapításnál eddig tapasztalható volt — a belföldi tüzifát illetően a tényleges termelési költségeken, az importfára pedig a tényleges beszerzési áron alul állapítsa meg s újból nyomatékkal figyelmeztettük a kormányzatot, hogy az ilyen, a gazdasági törvényszerűségeken keresztülgázolni akaró politika a multból már eléggé ismeretes következményekkel fog járni s ismét tüzifahiányt fog előidézni. A tüzifa irányárainak általános érvénnyel való megállapítását ezek után mellőzendőnek ítéltük; abban az esetben azonban, ha mégis ilyen árak megállapítása határoztatnék el, úgy az árszabályozást a helyi fa-ármegállapító bizottságokra kértük bízni, mert csupán így láttuk biztosítva a lehetőséget, hogy az irányárak megállapítása lehető rövid időközökben és a változott viszonyoknak figyelembevehetőségére alkalmas módon, s főleg az érdekeltség meghallgatása mellett és nem — amiként eddig történt — annak tudatos mellőzésével történjék. Miként már fennebb láttuk, az érdekeltség eme óhaja teljesült is.

A deviza-forgalom korlátozása.

Az annyi bajjal és nehézséggel küzdő hazai közgazdaságot a múlt év augusztus havában újabb megrázkódtatás érte. Koronánk ezidőtájban egészen váratlanul zuhanni kezdett, ami a szabad devizaforgalom megszüntetését eredmé-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

nyezte, mert a kormányzat ezzel vélte a korona további lecsuszamlását megakadályozni s koronánk árfolyamát megszilárdítani. Ez a radikális kormányhatósági intézkedés gazdasági életünk körforgásában természetesen súlyos zavarokat idézett elő. Jelentésünk előírt kereteit nyilván túllépnők, ha most e kormányintézkedés s különösen az utóbbi eredményének részletes bírálatába bocsátkoznánk; azt azonban a magunk részéről is meg kell állapítanunk, hogy a jelzett kormányintézkedésnek azt a célját, hogy a külföldi fizetőeszközök forgalmát az ország gazdasági tényezőinek érdekeivel összhangzatosan szabályozza, elérnie semmiképpen sem sikerült.

Súlyos mulasztás terheli a kormányzatot mindjárt azért is, hogy a korona-deroute által okozott pánik közepette az általa szükségesnek vett intézkedések megtétele körül óriási nagy késedelemmel járt el. A szabadforgalom megszüntetésétől a devizarendelet kibocsátásáig egy oly vacuum telt el, amely kiszámíthatatlan károkat okozott nemzetgazdaságunknak, mert teljes bizonytalanságot és kaoszt teremtett a külföldi valuták értékelésében. A Devizaközpont is csak nagyon későn, mintegy szeptember első napjaiban kezdte meg voltaképen működését, ami a károkat természetesen csak tetézte.

Ezeket a mulasztásokat a kormányzat még helyrehozhatta volna az által, hogy a devizagazdálkodást — amint ez helyesen, másképp el sem képzelhető — összekapcsolja egy helyes s a mai nehézkességeken könnyítő külforgalmi politikával. Ehelyett azonban — amiként erre gazdasági életünk vezető elemei oly meggyőzően utaltak — a kormány idevágó ténykedése jobbadán csak a behozatal egyes ágazatainak visszaszorításában merül ki, míg a kiviteli lehetőségeket idejekorán kihasználni s evvel a valuta- és devizakészleteket gyarapítani elmulasztotta.

A szabad devizaforgalom megszüntetése természetesen a mi szakmánkban is mély nyomokat hagyott, mert hiszen tudvalevő, hogy a faszakma egyike a legnagyobb devizafogyasztóknak s ezért a kormány fentvázolt politikáját talán a mi szakmánk sínylette meg legjobban.

A devizaközpont felállítása körüli késedelem okozta azt, hogy hetek teltek el, amíg érdekelteink az üzleteik lebonyolí-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

tásához mulhatatlanul szükséges külföldi fizetőeszközöket megkapták, ami egyfelől teljesen lehetetlenné tette a beszerzendő árúk értékelésését és azok megfelelő értékesítését is.

Ez a tarthatatlan helyzet arra indította egyesületünket, hogy mult évi szeptember havában sürgős előterjesztést tegyen a pénzügyi kormányzatnál. Ebben mindenekelőtt kijelentettük, hogy amennyire a magunk részéről is méltányolni tudjuk a devizaforgalom megkötöttségére irányuló intézkedést mint olyat, amely a spekuláció túlzásainak van hivatva gátat vetni, épp oly mellőzhetlennek jeleztük azonban azt a követelményt, hogy ez a szabályozás csak oly lehet, hogy amellett a legitim forgalom lebonyolítása fennakadást ne szenvedjen. Sajnálattal kellett evvel szemben megállapítanunk, hogy a Devizaközpont felállításával csupán az első célt sikerült elérni: a belföldi spekuláció megfékezését. (A koronánk ellen külföldről intézett és hatásában teljesen egyenlő spekulativ machinációkat kormányzatunk természetesen nem tudta utolérni.) Annak a másik, gazdasági szempontból bizonyára olyan fontos követelménynek azonban, — így argumentáltunk, — hogy a legitim forgalom devizaigényei kielégíttessenek, a Devizaközpont a faipari és fakereskedelmi érdekeltséget illetően eleget tenni nem tudott. Részletesen vázoltuk az ezáltal érdekelteinkre előidézett súlyos állapotot, amely röviden avval volt jellemezhető, hogy érdekeltjeink teljesen el vannak zárva annak lehetőségétől, hogy vásárlásokat eszközölhessenek és hogy ebből folyó esedékes tartozásaikat fedezhessék. Rá kellett mutatnunk arra, hogy ha ez az állapot tovább tart, úgy az teljesen meg fogja akasztani a faanyagok beszerzését, mert senkisem vállalhatja a devizák késedelmes kiszolgáltatása révén előálló azt a nagy kockázatot azokért a változásokért, amelyek a vételár valutájának árfolyamában a kötés napjától a tényleges fedezés napjáig előállanak. Még ennél is elviselhetetlenebb helyzetet teremtett azonban — fejtettük ki ezek után — a devizákban való fedezhetőség lehetőségének hiánya és az azok kiszolgáltatása által okozott késedelem az *eladások* eszközlésénél, mert az eladás mindig csak az utánpótlási ár mellett történhetik, ennek megállapítását pedig a Devizaközpont kiutalási szolgálata illuzóriusá teszi. Súlyos-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

bítva láttuk az érdekeltek helyzetét azáltal, hogy érdekelteink a késedelmes kiszolgáltatás révén előállott árfolyamvesztesége *áthárításának* lehetőségétől is meg vannak fosztva, mert — amiként ezt kiemeltük — az árdrágítás letörésének hangzatos jelszavától befolyásolt közhangulat nyomása alatt az érdekeltség sohasem tudhatja, hogy az árdrágító visszaélésekről szóló törvénynek akkortájt drákói szigorral alkalmazott szankciói mikor fognak reá is teljesen indokolatlanul lesujtani. Emellett — így szólottunk — érdekeltjeinknek módjában sem áll az eladásoktól tartózkodni, mert közszükségleti cikkek termelésével és forgalombahozatalával foglalkozván a termelő, úgy a még fennálló kivételes jog alapján üzemükben kényszertermelés rendelhető el, ha pedig kereskedők, úgy mint árúelrejtők, vagy mint halmozók vonhatják őket felelősségre. Megvilágítottuk végül, hogy a faipar és fakereskedelem egyedeit érintő mindeme súlyos hátrányok mellett milyen veszedelmet rejt magában a devizaigények ki nem elégítése a *közellátásra* nézve, mert ha a bajok nem orvosoltatnak, fabehozatalunk a szomszédos államokból meg fog szűnni.

Mindezek után a magunk részéről egyedül abban láttuk a kivezető utat, ha a pénzügyminiszter úr élve rendeletadta jogával, a faellátás céljaira szükséges devizák kiszolgáltatása tekintetében kivételes intézkedéseket tesz. E kivételes intézkedéseket abban véltük megtalálandónak, hogy mondassék ki, miszerint mindennemű Magyarországra behozni kívánt fakküldemény megfizetésére szolgáló külföldi fizető eszköz a a jelzett cikkeket forgalmazó cégek által a Devizaközpont, vagy tagjainak utólagos bejelentési kötelezettsége mellett szabadon megvásárolható legyen. Ezt megtehetőnek jeleztük azért, mert ez a kivétel csak az érdekelteink által űzött faimportra terjedhetne ki, amely a lakosság életszükségletét, másrészt fontos iparágak nélkülözhetetlen nyersanyagszükségletét van hivatva fedezni, amelyben nincs szükség a behozatal korlátozására.

Előterjesztéseink illetékes helyen beható tárgyalás anyagát képezték; szerencsére azonban nem volt kormányelhatározásra szükség azért, mert előterjesztésünk megtétele után a devizaellátás körül határozott javulás volt észlelhető s érde-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

keltségünk igényei annyira-amennyire kielégítést nyertek. Az év végével a helyzet ismét rosszabbodni kezdett, ami újabbi akcióbalépésünket tette szükségessé; ez a ténykedésünk azonban már jelentésünk évét meghaladó időre esik.

Kötelező koronaszámítás.

A devizaügyekkel kapcsolatban kell beszámolnunk arról a közbelépésünkről, amelyre a pénzügyminiszter úr által 4.255/922. sz. a. „a koronaértékben való közkötelező számítással összefüggő kérdések tárgyában" kibocsátott rendelet intézkedései adtak okot.

A hivatkozott rendelet 2. §-a ugyanis tudvalevően akképpen intézkedik, hogy a belföldi forgalomban árúért vagy egyéb szolgáltatásokért a m. kir. állami jegyintézet engedélye nélkül tilos fizetési eszközöket adni, kikötni vagy elfogadni. Ez az intézkedés kétséget támasztott mindenekelőtt aziránt, vajjon fenntartható-e e rendelkezéssel szemben a hazai importőr- és fakereskedő-érdekeltség körében szükségképpen kialakult az a gyakorlat, amely szerint a külföldről beérkezett árút abban az értékben adják el és számlázzák, amelyben azt beszerezték, azzal a kikötéssel, hogy a vételárnak vagy a szolgáltatásnak külföldi pénznemben kifizetett ellenértéke magyar koronákban való átszámítás mellett eszközlendő?

E részben tett részletes beadványunkban mindenekelőtt kifejtettük, hogy a jelzett kérdésre igennel kell felelni, mert a 2. §. a külföldi pénznemnek csupán mint *fizető* eszköznek, de nem mint *számolási* értéknek alkalmazását kivánta tilalmazni. Ennek a magyarázatnak helytálló voltára nézve tehát első sorban a pénzügyminiszter úr authentica interpretatio jellegével biró kijelentését kellett kérnünk; amennyiben pedig a miniszter úr várakozás ellenére más állásponton volna, úgy kértük a tiltó rendelkezésnek a fabehozatal és faellátásban nyilvánuló nagy horderejű közérdek szempontjából feltétlenül szükséges módosítását, illetve kiegészítését. E részben mindenekelőtt kifejtettük, hogy szerintünk a jelzett rendeleti tilalom nem vonatkoztatható a *külföldi* cégek vagy az itteni közegeinek eladására, mert ha igen, úgy ez a gyakorlatban azt eredményezné, hogy a külföldi cégek ezentúl nem itteni közegeik, hanem egyenesen külföldi telepük helyéről eszközölnék és

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

bonyolítanák le az eladást, tehát a számlázást is, ami pedig nemcsak az illető külföldi cégeknek, hanem a hazai közgazdaságnak is jelentékeny károkat okozna, mert a külföldi eladóknak a belföldi piaccal való állandó kapcsolatát megszüntetné. Hangsúlyoztuk azt is, hogy a tilalomnak ilyen irányban leendő kiterjesztése egyenesen arra alkalmas, hogy az importfaanyagok árait még jobban felhajtsa, mert a külföldi cégek csak saját származási országuk valutájában lévén hajlandók a fizetést elfogadni és nem vállalván az árfolyamfluktuáció kockázatát sem, a magyar koronában való kötelező eladásnál lényegesen nagyobb árat számítanának. (Amint hogy a rendelet kibocsátása annak idején magyar koronában való szállítások vagy kötések árait tényleg à la hausse befolyásolta.)

Ezért tehát a rendelet 2. §-ának oly tartalmú kiegészítését kértük, hogy az abban foglalt tilalom a külföldi cégek eladásaira és szállításaiból eredő követelésekre abban az esetben sem vonatkoztathassék, ha az eladás és szállítás a külföldi cégeknek belföldi közegei — képviselői, ügynökei és meghatalmazottjai — útján eszközöltetnek.

Nem tartottuk azonban fenntarthatónak a rendelet azon parancsát, amely a külföldi valutának, mint számolási értéknek kikötésére vonatkozik, a *belföldi* közvetítő kereskedőérdekeltség által külföldi származású fára vonatkozólag belföldön eszközölt eladásokkal és számlázásokkal szemben sem és ezért odakonkludáltunk, hogy az itt tárgyalt rendelet 2. §-ában statuált tilalom csupán *a belföldi származású árúkra* vonatkoztassék, míg a külföldi provenienciájú faanyagokat ezen tilalom hatálya alól a maguk egészében kiveendőnek jeleztük. Hozzátettük eme fejtegetéseinkhez azt, hogy a mérvadó oldalról tett kijelentés szerint az itt tárgyalt tiltó rendelkezésnek egyfelől a korona presztizsének megóvása, másfelől az volt a célja, hogy a többszörös jogosulatlan deviza- és valutaigénylések kiküszöböltessenek. Azt mondottuk, hogy ez utóbbi visszásságot másképpen lehet orvosolni és e részben mi a határidőre való devizavásárlás lehetőségének biztosítását ajánlottuk. Végül azzal érveltünk, hogy koronánk stabilizálásának helyreállításán fáradozni nemcsak hazafias, de gazdasági életünk regenerálódása szempontjából mi is elemi köte-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

lességünknek tartjuk; ez a feladat azonban szerintünk nem oldható meg olyan tiltó rendszabályokkal, amelyeknek minden vonalon való keresztülvitele az általunk képviselt érdekeltség eladási forgalmának és ezzel az ország faellátásának megbénítására vezetne.

Ezen előterjesztésünk alapján kértük a kérdésnek érdekeltségünkkel egy szaktanácskozmány keretében leendő sürgős letárgyalását, amely kérésünknek a pénzügyminiszter úr eleget is tett és köszönettel kell e helyütt megállapítanunk, hogy a Devizaközpont mellett működő bizottság felismerve az előterjesztéseinkben felhozott érvek helytállóságát, a kérdést kellő belátással és megértéssel oly értelemben döntötte el, hogy ezáltal a szóbanlévő rendeletnek megfelelő gyakorlati alkalmazása érdekelteink számára lehetővé vált.

Külforgalmi ügyek.

Külforgalmunk alakulását a lefolyt esztendőben is a háború utáni összeomlásnak európai, sőt az egész világgazdaságon végigvonuló utánrezgései uralták. A győző államoknak politikai és gazdasági birtokállományukat féltő elzárkózási politikája, amely vámok és behozatali tilalmak kinai falával határolja el egymástól az európai országokat, a legyőzött államok gazdasági, valutáris lezüllése áthidalhatatlanná teszi az egykor felmállott, kölcsönösségi alapon nyugvó gazdasági érintkezés helyreállítását, amely nélkül pedig nemzetközi forgalomról beszélni nem lehet. Hiába ültek össze Genovában konziliumra Európa legnagyobb politikai és nemzetgazdasági doktorai, hogy Európa betegségének helyes diagnózisát, talpraállításának orvosszerét megtalálják. A konferencia legfeljebb a történetíró számára szolgáltathat majd értékes dokumentumokat arra nézve, hogy a győzők „concern"-jeinek gyönyörű összhangja mögött mily féltékenyen viaskodó gazdasági érdekek csapnak össze egymással; azonban a tulajdonképpeni cél: Európa gazdasági életének rekonstrukciója a konferencia határozati javaslatainak kenetteljes frázistengerébe sülyedt, s a konferencia kudarcát legfeljebb egynéhány szépen megszövegezett formula mögé sikerült elbujtatni.

Ennek az általános európai gazdasági helyzetnek a tükörképét adja a mi külkereskedelmi viszonylatunknak az eltelt

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

esztendőben való alakulása is. Külkereskedelmi mérlegünk az 1921-ikinél is döbbenetesebb passzivitása (a deficit a tavalyi 16 milliárdról 0·22-es koronán számítva 75 milliárdra emelkedett) a szomszéd államokkal való gazdasági érintkezésnek változatlan rendezetlensége jellemezték az 1923. évben is külforgalmunknak szomorú és sivár helyzetét.

A „tárgyalások" természetesen tavaly sem szüneteltek. Így a Cseho-Szlovákiával kötendő gazdasági és kereskedelmi szerződés ügyében a mult évben is beható konferenciák tartattak. Ezen tárgyalásokhoz szükséges információkat a mult évben is összeállítottuk s a szakmánk részéről érvényesítendő kívánalmakat illetékes helyre eljuttattuk. E kívánalmak jelentékeny részükben az előző évi jelentésben már ismertetett keretekben mozognak. Az iparűzés és az üzletfolytatás joga körüli tapasztalatok alapján megismételtük azon követelésünket, amelyek a magyar állampolgároknak a megszállott területeken a cseh-szlovák állampolgárokkal való egyenlő elbánásban való részesítésére, úgy vagyoni, mint személyi jogaik elismerésére vonatkoznak. Ezzel kapcsolatban egyúttal követeltük határszéli munkásaink akadálytalan bebocsáttatását is. A vállalatok nacionalizálásával kapcsolatos kérdések tekintetében legalább is olyan egyezmény megkötését sürgettük, amilyent Cseho-Szlovákia Németausztriával már megkötött. A magyar részvényársaságok részvénytőkéjének valorizációjára nézve egyfelől az 1921. év végéig történt tőkeemelések figyelembevételét, másrészt a magyar koronákban kifizetett részvénytőkéjének legalább a felemelés idejében fennállott árfolyam paritásában való átvételét kértük. Szükségesnek jeleztük továbbá, hogy a nacionalizálás alá kerülő részvénytársaságok birtokában lévő magyar kibocsátású állami kölcsönkötvények Cseho-Szlovákia által való utólagos nosztrifikálására lehetőség nyujtassék. A Cseho-Szlovákiából Magyarországra irányuló fabehozatal rekompenzációjaként egyebek között síkra szállottunk a hazai bútoripar termékeinek kivitele érdekében is. Sürgettük továbbá a határátkelés, a posta- és táviróforgalom és a távbeszélőforgalom terén szükségesnek mutatkozó könnyítések megvalósítását. A Magyarország felé irányuló kiviteli relációkban közvetlen mérsékelt exportdíjté-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

telek életbeléptetésének kieszközlését kértük. Gondoskodást kértünk továbbá a tengelyen való fuvarozásnak a határszéli forgalomban való megkönnyítéséről. Felhoztuk ismét desideratumaink között az elszakadó vállalatok kettős megadóztatásának elkerülése érdekében létesítendő egyezménynek annyiszor ígért, de még mindig megoldatlan problémáját is; a munkásbiztosítási járulékoknak kétszeres megfizetése ellen szintén megfelelő szerződéses rendelkezéseket kértünk.

Sajnos azonban, mindezek a kérdések továbbra is megoldatlanok maradtak, mert a szomszédállamokkal kötendő kereskedelmi szerződések kérdése még mindig csak a tárgyalások stádiumában van.

Vámügyek.

Az új magyar autonom vámtarifa megalkotásának az előző esztendőben megkezdett nagy munkája jelentésünk évében lankadatlanul folyt. A tarifatervezetnek szakmánkat érdeklő pozicióinak, nevezetesen erdei fatermékek vámtételeinek számszerű megállapítása céljából a kereskedelemügyi és földmívelésügyi minisztérium képviselőinek, a Magyar Vámpolitikai Központ szakreferensének s a társérdekeltségek kiküldötteinek részvételével megtartott szakértekezlet után írásos felterjesztésben egybefoglalva nyujtottuk be a kormányhoz a szakmánkat érdeklő vámtételekre vonatkozó kivánalmainkat. Ezek röviden abban foglalhatók össze, hogy az erdőgazdaság termékei részére általában a vámmentesség kivánatos; csupán a lombfafűrészárúkra vonatkozólag indokolt ez alól bizonyos kivételt tenni és a hazai lombfafűrészipar részére egy minimális vámvédelmet biztosítani. Ezen álláspontunkat bőséges statisztikai és kalkulációs adatokkal támasztottuk alá, amelyekkel Csonka-Magyarország fafogyasztásának viszonyait és a fatermékek áralakulását megvilágítottuk.

Ezen munkálataink alapján a kereskedelmi kormány az előző évben már Országos Egyesületünkkel egyetértőleg megszövegezett vámtarifaschéma szerint megállapította az egyes cikkekre vonatkozó konkrét számszerű vámtételeket és pedig híven az egész vámtarifamunkálaton végigvonuló álláspontoz, arany koronában kifejezve. E vámjavaslatok megküldése mellett Országos Egyesületünk a többi érdekelt szakegyesületek-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

kel együtt meghívást nyert a Magyar Vámpolitikai Központ vezetésével a Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara kebelében lefolytatott sorozatos értekezletekre, amelyeknek célja a különböző érdekeltségek álláspontjainak összeegyeztetése volt. E sorozatos értekezleteken, amelyek tárgyalási anyagát az erdei és fatermékeken kívül a különböző faipari cikkek, nemkülönben a szakmánkat szintén érdeklő egyéb cikkek, úgymint gépek, elektromos eszközök, járművek, felszerelési vasanyagok stb. vámtételjavaslatai képezték, egyesületünk kiküldöttei is részt vettek, akik a sokszor ellentétes álláspontokkal szemben fáradhatatlanul s elismerésre méltó módon igyekeztek szakmánk kívánságainak érvényt szerezni, azon irányelvek alapján, amelyeket idevonatkozólag a hivatalos tarifajavaslatok előzetes beható letárgyalása alapján megállapítottunk.

Konkrét kívánalmainkat egyes faipari cikkekre vonatkozóan a Vámpolitikai Központhoz és a kereskedelemügyi miniszterhez írásban is beterjesztettük; végül érvényesítettük azon óhajunkat is, hogy a végleges javaslatokat tartalmazó vámtarifatervezet a nemzetgyűlés elé terjesztés előtt a kereskedő- és iparosérdekeltség részéről leendő előzetes hozzászólás céljából az érdekképviseleteknek, ezek között Országos Egyesületünknek is, idejekorán megküldessék, a mi részünkre kilátásba is helyeztetett.

A m. kir. minisztérium által az árúkülforgalom újabb rendezése tárgyában 9.597/1922. sz. a. kibocsátott melléklet-ben a behozatali engedélyre szoruló kiszabott ládaalkatrészek akként iratván körül, hogy amellett a fűrészelt rövid anyag behozatala is lehetetlenné vált volna, ezen sérelmes rendezés ellen felterjesztéssel éltünk, amelynek eredményeként sikerült is a ládaalkatrész olyan körülírását kieszközölni, hogy ezáltal a rövid anyagok szabad behozatala biztosítva van.

A MÁV. tarifái.

A hazai ipar és kereskedelem ezernyi bajához és gondjához a lefoly évben még aaz állandóan kísértő vasúti tarifaemelés is járult. A belföldi forgalomnak a mult évben három tarifaemelést is végig kellett szenvednie. Hogy ez mit jelentett a hazai termelés és fogyasztásra nézve, annak fejte-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

getése bizonyára nem e jelentés keretébe tartozik; de a tarifa-emelés hatásai sokkalta ismeretesebbek, semhogy azokra itt kiterjeszkednünk kellene.

Már új év táján tele volt a levegő az államvasutak tarifa-emelésének hírével és a lapok az arról szóló hivatalos nyilatkozatokkal, úgy, hogy mielőtt e tárgyhoz való hozzászólásra hivatalos felhivást kaptunk volna, részletesen indokolt beadvánnyal fordultunk a kereskedelemügyi miniszter úrhoz, amelyben a szakmát oly közelről érintő ezen kérdésben érdekeltségünk álláspontját ismertettük. E felterjesztésünkben elismertük ugyan, hogy az általános drágulásra való tekintettel a tüzifáknak is bizonyos mérvű emelése indokolt lehet; de azt az álláspontot képviseltük, hogy az akkor tervbevett lineáris emelést a faipari és fakereskedelmi érdekeltség csakis egy átmeneti, kisegítő eszköznek tartja, amelynek helyébe mielőbb a tarifának egy, a közgazdasági kivánalmakhoz simuló átható reformja fog lépni. Ha már azonban a feltétlenül igazságtalanságokra és aránytalanságokra vezető lineáris emelés elkerülhetetlennek tartatnék, — vetettük közbe — úgy legalább is annak legkirivóbb hibáit kivántuk kiküszöbölni azáltal, hogy azon árúosztályokra nézve, amelyekbe a csekélyebb belértékű cikkek tartoznak, aránylag csekélyebb, viszont a súlyúkhoz, vagy terjedelmükhöz képest magasabb értékű árúkat magában foglaló árúosztályok tekintetében megfelelően magasabb százalékos emelés alkalmaztassék.

A részleteket illetőleg: *a tüzifa* fuvardíja tekintetében mindenekelőtt utaltunk arra, hogy a hírek szerint akkor tervbevett 100%-os felemelés a fogyasztásra alig áthárítható terhet jelentene s annak folytán a vasúti fuvar, amely akkoriban az árúk értékének körülbelül $12^1/_2$%-át tette ki, egy csapásra az összérték 25%-ára emelkednék. Hasonló értelemben mérsékeltebb emelést kértünk a szintén kivételes elbánást igénylő *bányafára* és a bányákba rendelt bányaszéldeszkaküldeményekre is. *A fűrészelt* fára, valamint a gömbfára nézve szintén kedvezményes elbánást sürgettünk, hivatkozással azok közszükségleti jellegére és az építés költségeinek minél alacsonyabb szinvonalontartásához fűződő nagyfontosságú közérdekre.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

Kevéssel e beadványunk után tartatott meg az első tarifaügyi ankét a kereskedelemügyi miniszter úr elnöklete alatt, amelyen egyesületünk kiküldöttei is részt vettek, s az ankéten bemutatott javaslatokhoz több ízben hozzászólva, nyomatékkal igyekeztek érvényt szerezni az érdekeltség kivánalmainak, amelyeket írásba foglalva is előterjesztettünk. Ebbeli felterjesztésünkben az előttünk időközben részleteiben is ismeretessé vált emelési javaslatokat illetően kifejezetten kértük, hogy a fára nézve fennállott díjszabások az indítványozott felklasszifikálás mellőzésével s a tarifaosztályozás és árúosztályozás meghagyásával legfeljebb 100%kal emeltessenek; a nyersfa (gömbfa) pedig a *B)* osztályból a *C)* osztályba helyeztessék át. Kivánalmaink azonban ez alkalommal meghallgatásra nem találtak; csupán a tüzifát illetőleg sikerült utóbb kieszközölni, hogy ezen árúra nézve a régebben fennállott I. kivételes díjszabás alkalmazásában rejlő kedvezmény egyelőre további intézkedésig fenntartassék.

Alig félévvel ezután jött a második tarifaemelés. Ez alkalommal újból sürgettük a faipar és fakereskedelem szempontjából támasztott közérdekű kivánalmak figyelembevételét és a faanyagoknak tarifális szempontjából kijáró megfelelő elbánást. Számokkal igazoltuk, hogy a MÁV. akkori tarifaemelési tervezete az összes tömegcikkek közül a fával bánt el a legmostohábban, s a második tarifaankéten ismét azt a konkrét kivánalmat terjesztettük elő, hogy az épületfa (fürészelt, faragott) az *A)* osztályból a *B)* osztályba visszahelyeztessék; a gömbfa és talpfa a *B)* osztályból a *C)* osztályba helyeztessék át s végül a tüzifa a hazai szénnel egy osztályba soroztassék, de ha ez lehetséges nem volna, úgy minden távolságnál az I. kivételes díjszabási osztályba tartozzék.

Céltudatos fellépésünk ezuttal teljes sikerrel járt, amennyiben előterjesztett kivánalmaink figyelembe vétettek. Ez az eredmény azonban — sajnos — teljesen ephemer jellegűnek bizonyult, mert eltekintve attól, hogy a kereskedelmi kormányzat a mult év végén még egy harmadik tarifaemeléssel is kedveskedett, a tarifadrágítás a jelentésünket követő évben is folytatódott, amely alkalommal azonban az elért eredmények jórészben veszendőbe mentek.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

Hogy a vasúti forgalommal kapcsolatos ügyekről szóló jelentésünket teljessé tegyük, felhozandónak tartjuk itt az előző évi jelentésünkben vázolt azon előterjesztésünket, amelyet a román vasúti forgalom javítása érdekében tettünk s amelynek eredményeként sikerült a kereskedelemügyi miniszter úr közbenjárása révén a román államvasutakkal való forgalomban fennforgó kalamitásokat, ha nem is teljesen, megszüntetni, de azokat az árúk, mint a kocsik átmenetére nézve vonatkozó megállapodások útján legalább is enyhíteni.

Forgalmi adó

A forgalmi adó problémái érdekeltségünket a lefolyt évben is nagy mértékben foglalkoztatták. Már előző évi jelentésünkben utaltunk arra, hogy a forgalmi adónak kiépítése abban az irányban, hogy az a folyvást növekvő államháztartási terheknek az egyenes, de a többi a közvetett adók által fel nem hajtható részét fedezze, gazdaságunknak igen súlyos megterhelésével jár, s amellett még nagymértékben hozzájárul a drágaságnak növeléséhez. Ha már azonban a forgalmi adónak magábanvéve is súlyos terhe oly nyomasztóan nehezedik gazdasági életünkre, úgy e teherviselést még odiózusabbá teszi az a rendőri szisztéma, amellyel a forgalmi adóra vonatkozó jogszabályok végrehajtatnak. Nagyban elősegítették e rendszer kifejlődését a nagy sebtében, előkészület nélkül megalkotott végrehajtási utasítás fogyatékosságai, amelyek a forgalmi adóról szóló jogszabályok gyakorlati végrehajtását nemcsak megnehezítik, hanem a kontroverz kérdések egész tömege mellett az adózókat egyfelől bizonytalanságban hagyják az őket terhelő kötelezettségek fennállását illetőleg, másfelől a végrehajtási közegek zaklatásainak teszik ki őket. Innen állott azután elő az, hogy az adózók ellen olyan esetekben is, amikor legjobb hiszemben tagadták meg az adó megfizetését, azért, mert adózási kötelezettség szerintük fenn nem forog, a még annyira vitás forgalmi adók erejéig nemcsak a kivető eljárás indult meg, hanem a visszahatólagos adóztatás amúgy is elég érzékeny joghátrányain kívül még a törvénynek az adó többszörözésében jelentkező s egyéb súlyos szankciói is azonnal alkalmazásba vétettek velük szemben.

A fentérintett vitás kérdések tömkelegéből a mi szak-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

mánkat főleg az *importárúk* után szedett forgalmi adókötelezettségnek mai napig el nem döntött problémája érintette és egyesületünket az érdekeltség nevében több izben közbelépésre késztette.

A törvény ugyanis az importált árúk forgalmi adóját illetőleg akként intézkedik, hogy csupán a *vámköteles* árúknál írja azt elő, hogy a forgalmi adó az árúnak belépésével egyidejűleg, az elvámolás alkalmával vetendő ki, míg a *vámmentesen* behozott árúkat — és idetartozik javarészben a fa is — úgy a törvény, mint a V. U. kifejezetten mentesítik a forgalmi adó alól és csupán annyit írnak elő, hogy a forgalmi adót ez esetben az első belföldi szerző, vagyis az fizeti meg, akihez a vámmentesen behozott árú a belföldön történt első átruházás útján került.

A kérdés e jogszabályok helyes magyarázatának világában alig látszik vitásnak; a pénzügyi hatóságok ennek ellenére mégis megállapították az adófizetési kötelezettséget. Forgalmi adó alá vonják az importárút akkor is, midőn az vámmentesen közvetlenül külföldről érkezett az első belföldi szerzőhöz. Ezenfelül azon cégektől, amelyek közvetítésével az ilyen árú belföldön forgalomba kerül és amely cégek tehát a forgalmi adót az idevonatkozó jogszabályok értelmében csakis közvetítési díjaik után tartoznak leróni, az árúnak *eladása* után is követelik a forgalmi adót.

A pénzügyi hatóságok eme sérelmes gyakorlata ellen a pénzügyminiszter úrnál egy terjedelmes memorandumban felszólaltunk, amelyben a fent ismertetett érveléssel kimutattuk a pénzügyi hatóságok álláspontjának jogtalanságát és kértük a kérdésnek rendeleti úton való tisztázását, nehogy érdekeltjeink a törvény felette szigorú magánjogi és büntető jogi szankcióinak alkalmazásával fenyegetve legyenek. Jogi érveinken kívül utaltunk e beadványunkban arra is, hogy amennyiben a pénzügyi hatóságoknak az a kivánalma, hogy a külföldieknek belföldi expozituráik útján lebonyolított eladásai után is fizettessék forgalmi adó, egyenesen a külföldi vállalatok itteni expozituráinak megszüntetését eredményezné. Ez pedig nemcsak államfinanciális szempontból, hanem a hazai faellátás szempontjából is felette káros volna, mert a faimport lebonyo-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

lítása másképp, mint külföldiek itteni kirendeltségeinek fenntartásával alig képzelhető el.

Ezen előterjesztésünk többszöri sürgetéseink dacára máig sem nyert érdemleges elintézést. A pénzügyminiszter úr döntésétől, őszintén szólva, nem sok jót várunk; különösen ha a kérdést oly szellemben fogja eldönteni, mint ahogyan a forgalmi adó egy másik kontroverz problémáját eldöntötte, t. i. azt, vajjon a törvény életbelépte *előtti* időből keletkezett szállításokra *már előre lefizetett* vételár után kell-e forgalmi adót fizetni. (A pénzügyminiszter úr az ilyen vételárbevételek után 28.806/923. számú rendeletével tudvalevően — szerintünk a törvény ellenére — megállapította az adózási kötelezettséget.)

Egyébiránt a kérdés végleges eldöntése a közigazgatási bíróság kezében van, amely pedig egy (már a jelentésünket követő évben hozott) határozatában a mi jogi felfogásunknak adott igazat. A határozat alapjául szolgáló tényállás bár nem azonos a mi érdekeltjeink eseteiben fennforgó tényállással, mert a határozat a külföldi bizományosok belföldi *raktáraiból* történő eladások forgalmi adója felett ítélkezett és megállapította ugyan a belföldi bizományos adófizetési kötelezettségét, azonban kifejezetten azért, mert *vámköteles* árúk eladásáról volt szó, amely a közigazgatási bíróság felfogása szerint akkor is fizet forgalmi adót, ha az mint saját tulajdon hozatik be. Ebből azonban a közigazgatási bíróság — a mi általunk képviselt esetek szempontjából ez a döntő — a contrario azt a helyes következtetést vonja le s ennek a határozat indokolásában is kifejezést ad, hogy ennélfogva *„nem esik forgalmi adó alá a vámmentesen behozható árú akkor sem, ha a behozatallal egyidejűleg önálló kereseti tevékenység keretébe eső árúszállítás történt“*.

Ily körülmények között tehát joggal elvárhatjuk, hogy a pénzügyminiszter úr a mi előterjesztésünk szellemében fogja a kérdést tisztázni, s érdekelteinket mindenesetre megóvni ama súlyos károsodástól, amely a jelzett szállításaik után igényelt forgalmi adónak jogos ok nélküli kirovása, vagy pláne visszahatólagos és többszörös kivetése által érné őket.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

Kettős fahivatali díjak. A Faértékesítő Hivatal által szedett díjak (amelyeknek az érdekeltséget, s a hazai forgalmat egyaránt hiábavaló módon terhelő voltát már fennebb méltattuk) kirovása körül az az anomália volt észlelhető, hogy a külföldről beérkező szállitmányok után a díjat „biztosíték"-képpen az átvevő terhére, tehát kétszeresen írták elő és hajtották be, amely kétszeres díjnak felét mégis a Faértékesítő Hivatal rövid úton visszatéríteni ígérte. Ezen kétszeres előírást sérelmesnek tartván, a kormánybiztos úrhoz fordultunk, aki már korábban intézkedett azirán t, hogy az importküldemények után szedett díjak csak egy izben és pedig a behozatalkor váltandó szállítási igazolványok kiállításakor rovassanak le; a jelzett kedvezményt mégis csak 1921. évi július hó 1-jére visszamenő hatállyal léptette életbe.

Ezt a rendelkezést sérelmesnek tartván, a kormánybiztos úrhoz intézett előterjesztésben kértük a díjvisszatérítésnek az 1921. évi július hó elsejét megelőző időben behozott küldeményekre leendő kiterjesztését.

Részletesen megokoltuk ezen beadványunkban, hogy nézetünk szerint a díj a jelzett szállítások után az 1921. július 1-jét megelőző időben is csak egyszer volt lerovandó és visszajár, miért is a Faértékesítő Hivatalt utasítani kértük arra, hogy a kifejtettek alapján igazságtalanul visszatartott díjakat utalja vissza. Ugyanezen alkalommal intézkedést kértünk abban az irányban is, hogy a Faértékesítő Hivatal a már esedékes visszajáró díjakat — amelyek folyósítása körül nagy késedelmességgel járt el — az igényjogosultaknak azonnal fizesse vissza.

A kormánybiztos úr ezen előterjesztésünkkel szemben arra az álláspontra helyezkedett ugyan, hogy a kétszeres díj jogosan szedetett be, azonban annyiban mégis honorálta az érdekeltség kivánalmát, hogy elrendelte, mikép megfelelően indokolt esetekben — amidőn a megszállott területen levő saját termelésből származó faanyagra kéretett szállítási igazolvány és az kétszeres díj ellenében adatott ki — a díjaknak egyszerese visszatéríttessék.

A díjtúlfizetésből és visszatérítésből származó fentvázolt kalamitások azonban csak a Kormánybiztos úr által 1922. évi

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

május hó 10-én 2.083/KB. szám alatt kibocsátott rendeletére szűntek meg, amely az importküldeményeket a szállítási igazolvány váltásának és díjfizetésének kötelezettsége alól felmentette.

Vámkezelési illetékek.

A kormányzó úr ő Főméltósága által az 1922. év folyamán kezdeményezett inségakció javára a pénzügyminiszter úr (127.787/1922. P. M. számú rendeletével) tudvalevőleg minden a külföldről behozott árúküldemény után az érték 1%-ával számítandó ú. n. vámkezelési illetéket léptetett életbe. Alig hogy ezen újabb közteher rendszeresítve lőn, annak beszedésével kapcsolatban máris sűrűn fordultak elő panaszok. A pénzügyi közegek ugyanis a szóban levő vámkezelési illetéket nem a határátlépő, hanem az érkezési állomáson állapították meg, amely alkalommal a vámszemlét megismételték. Ennek következtében a faküldemények néha napokon keresztül vesztegeltek az érkezési állomáson, ami által nemcsak a forgalom szenvedett nagy késedelmet, hanem az árú tulajdonosára súlyos költségek hárultak, amelyek még azáltal is növekedtek, hogy a Máv. a vasúti kocsik díjmentes kirakási idejét leszállította. Eredetileg az volt az álláspontunk, hogy a fa — a tüzifa épp úgy, mint a fűrészárú — közszükségleti cikk lévén, azt annál is inkább méltánytalanság a szóban levő illetékkel megróni, mert az importfa tudvalevőleg vámmentes árú s így álláspontunk szerint az ilyen árú után a fent idézett pénzügyminiszteri rendelet szellemében az ú. n. vámkezelési illetéket nem is lehet követelni. Ezt az álláspontunkat azonban nem sikerült elfogadtatni. Arra törekedtünk tehát, hogy legalább az illeték megállapítása körüli sérelmek orvosoltassanak azáltal, hogy a forgalom zavartalan lebonyolíthatása végett a faküldemények a határállomáson vétessenek vámkezelés alá és ezzel egyidejűleg ugyanott történjék az érték szerint járó 1% vámkezelési illeték kivetése is. Ezen eljárást megkönnyítendő azt javasoltuk, hogy az illeték kivetésének alapjául bizonyos vaggononkinti átlagos értékösszegek szolgáljanak, amelyeknek megállapítására egyesületünk közreműködését felajánlotta.

Ebbeli kívánságunknak sikerült érvényt szerezni, amennyiben a pénzügyminiszter úr 151.975/922. sz. rendeletével elren-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

delte, hogy az importfaküldemények a határon való belépés alkalmával vámkezeltessenek s ugyanezen alkalommal történjék a vámkezelési illeték kirovása is, azon 10.000 kg.-os vasúti kocsirakományokra vonatkoztatott értékösszegek alapján, melyeket Országos Egyesületünk időről-időre a m. kir. fővámigazgatóság tudomására hoz. A budapesti m. kir. fővámigazgató úr erről a pénzügyminiszteri rendeletről az alája rendelt vámkirendeltségeket megfelelő végrehajtási utasítás kapcsán értesítette is. Az ilyenformán érdekeltjeink kívánalmainak megfelelően kieszközölt rendelkezés azonban — úgy látszik — nem kellően hajtatott végre, mert az év végéig a szakma köréből számos panasz érkezett hozzánk, melyek szerint a határszéli vámkirendeltségek az említett fővámigazgatói utasítást semmibe sem veszik és a faküldeményeket még mindig vámkezelés nélkül léptetik át a határon. Tagtársaink idevágó konkrét sérelmeinek orvoslása végett a fővámigazgatónál szóbeli és írásbeli előterjesztés útján több izben közbenjárni kényszerültünk, aminek eredményeként sikerült az intézkedés helyes végrehajtását kieszközölni.

Együttműködésünk.

Egyesületünk beszámolónk évében is együttműködött a vezető érdekképviseletekkel. E tekintetben elsősorban a Budapesti Kereskedelmi és Iparkamarával való együttmunkálkodásunkat tartjuk kiemelendőnek, amely az elmúlt évben is igen élénken alakult. Azokba az általános ipari és kereskedelmi érdekű mozgalmakba, amelyeket a kamara, mint az ország vezető érdekképviselete megindított, természetesen mi is mindenkor belekapcsolódtunk és a kamaráé az az elvitázhatatlan érdem, hogy ezekben az ügyekben nemcsak az iniciativát tudta megragadni, hanem az összes érdekképviseleteket egy táborba tömöríteni s ezzel az érdekeltség egyetemes fellépésének nagyobb súlyt és hatást tudott biztosítani.

A Kamarával való számos kooperációnk közül különösen a devizaellátás elégtelensége, valamint az uzsorabíróságok túlkapásai elleni mozgalmakat jegyezzük fel, mint olyanokat, amelyekben a kamara elismerésre méltó céltudatossággal s eréllyel lépett fel s ezáltal az érdekképviseletek megmozdulását ered-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

ményessé tette. A Kamara ezenfelül a múlt évben is mindenkor a legnagyobb készséggel és előzékenységgel állott tagtársaink rendelkezésére az ő számos ügyesbajos dolgaikban.

A Gyáriparosok Országos Szövetségével már tagsági kötelékünk révén is ápoltuk s kimélyítettük a közöttünk már évek óta fennálló összeköttetést, amennyiben számos közös érdekű kérdésben jártunk el vele együtt s vettük igénybe az ő rendkívül becses támogatását, amikor is a Gyosz. mindig kellő megértéssel viseltetett szakmabeli érdekelteink kívánalmaival szemben.

A Vámpolitikai Központra a lefolyt évben szerfelett fontos feladatok hárultak, mert — mint már fennebb említettük — a múlt évben kerültek tető alá az új vámtarifa tervezetének munkálatai. A Központ emberfeletti munkát végzett ezen a tarifatervezetnek nemcsak előkészítése, hanem a tarifa tételjavaslatainak letárgyalása és újbóli megszövegezése körüli segédkezésével, ami által úgy a Központnak kiváló vezetősége, mint annak érdemes irodája az érdekképviseleteket nagy hálára kötelezte.

Külön ki kell emelnünk azon igen értékes fegyverbarátságot, amelyet részünkre az erdészeti érdekképviseletek nyujtottak és pedig úgy az Országos Erdészeti Egyesület, mint kiváltképen a múlt évben alakult Magyar Erdőgazdák Országos Szövetsége, amely utóbbi főleg a faforgalom szabaddátételére irányuló akciónkat és az ezzel kapcsolatos előterjesztéseinket karolta fel a fatermelés s kereskedelem érdekei iránt is megértően viseltető szolidaritással.

Mindezen testületeknek és érdekképviseleteknek kötelességünknek tartjuk ezen a helyen is őszinte elismerésünket és köszönetünket kifejezni a szakmánk ügyei számára nyujtott becses támogatásukért.

Képviseltetésünk.

Ami szakmánknak különböző hatósági szervekben való képviseletét illeti, így első sorban a központi statiszikai hivatal kebelében a békeévekben is működött s a kereskedelemügyi miniszter úr által jelentésünk évében újjászervezett *statisztikai értékmegállapító bizottságról* kell szólanunk, amelybe egyesületünk képviselőjeként felterjesztésünk

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

folytán *Ehrlich Emil* elnökünket nevezte ki. Azonkívül indokolt felterjesztésben javaslatba hoztuk a fakereskedelem és faipar szakmánkénti tagozódásának megfelelően többi tagtársaink kinevezését, amely kérésünk folytán *Kronberger Zsigmond, Hartenstein Jenő, Pollák Gyula* alelnökeink s *Benedek Sándor*, jánosi *Engel Gyula, Kemény Dezső, Sonnenfeld Lajos, Vuk Gyula* tagtársaink is kineveztettek.

A Devizaközpont mellett működő tárcaközi bizottságnál — már csak az 1923. évben — kieszközölvén azt, hogy a faigénylések elbírálására külön albizottság szerveztessék, amelyekben az illetékes minisztériumok, hatóságok, a kereskedelmi és iparkamara, s a MÁV. hivatalos kiküldöttein kívül a faipar, fatermelés, fakereskedelem és a fafogyasztó érdekeltség is képviselve vannak, a *Pfeiffer Gyula* miniszteri tanácsos úr elnöklete alatt ezen albizottságban országos egyesületünk elnökségünk tagjain, igazgatóink és főtitkárunkon kívül az importőrérdekeltségek esetről-esetre meghivandó egy-egy kiküldöttje is képviselve van.

A budapesti helyi faármegállapító bizottságban *Pollák Gyula* alelnökünk, *Biró Zoltán, dr. Tauber Jakab* és *Vuk Gyula* tagtársaink képviselték hivatalból az érdekeltséget.

Szakvélemények. Egyesületünkhöz a lefolyt évben is igen sűrűn érkeztek megkeresések úgy hatóságok, bíróságok, mint magánfelek részéről szakvélemények nyilvánítása iránt, amely megkeresésseknek mindenkor készséggel tettünk eleget. Ezenkívül számos esetben — így főleg útlevél- és lakásügyekben — szolgáltunk tagtársainknak igazolással és láttuk el őket a hatóságok előtt leendő használat céljából megfelelő tanusítványokkal.

Választott bíróság. Választott bíróságunk tevékenységéről szólva, örömmel jelenthetjük, hogy az intézmény mind mélyebb gyökeret kezd verni szakmánk életében, amennyiben bíróságunk igénybevétele a lefolyt évben is fokozódott. Ezt talán annak is tulajdoníthatjuk, hogy a rendes bíróságok ítélkezésének üteme folyvást fokozódó túlterheltségük mellett egyenesen a békeévek lassúságára emlékeztet (s ez talán az egyetlen kellemetlen emlék, ami a békeévekből megmaradt). Választott bíróságun-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

kat azonban a felek a lefolyt évben is nagyobbára csak bonyolultabb és magasabb szubsztrátumú perekben vették igénybe. Az ügyforgalom különben a következőképen alakult: beérkezett 19 ügy, amelyből 7 bírósági ítélettel, 2 pedig bírói, 5 bíróságon kívüli egyezséggel nyert befejezést; függőben maradt 5 ügy.

Detailfakereskedelmi szakosztály.

Detailfakereskedelmi szakosztályunk a lefolyt évben is derekasan kivette a maga részét egyesületünk munkájából és örömmel kell ezen szakosztályunk működéséről való beszámolónk során ismételten megállapítanunk azt, hogy a detailfakereskedelmi érdekeltséggel való fúziónk nemcsak jelentékeny erkölcsi tőkeszaporulatot jelentett egyesületünk számára, hanem ezenkívül nagy mértékben elősegítette az egyesületben képviselt érdekelteknek összhangzatos működését.

Azon forgalmi megkötöttségek mellett, amelyek a helyi és vidéki fapiacokra nézve a különböző hatósági rendelkezések formájában még ma is fennállanak, a szakosztálynak egyik legfontosabb feladatává tette ,a piaci viszonyokat szemmel tartani, s főleg az áralakulást ellenőrizni, s erről az érdekelt hatóságoknak jelentéseket és előterjesztéseket tenni.

Ebbeli nagyszámú előterjesztéseink közül elsősorban ki kell emelni a detailfakereskedelmi szakosztálynak azon állásfoglalását, amelyet az *utánpótlási* ár kérdésében érvényesített.

Ez az illetékes hatóságok részéről teljes határozottsággal mindezideig eldöntetlen kérdés abban az időben vált rendkívül mértékben aktuálissá, amidőn koronánk katasztrofális lezuhanása által lavinaszerűen megindult általános drágulási folyamat hatása alatt megint hangos lett az ország azoktól a csatakiáltásoktól, amelyek a drágaság „letörésének“ hangzatos jelszava alatt a kereskedelem megrendszabályozásában vélték megtalálni azt a panaceát, amellyel a drágaság nyavalyáját gyógyítani lehet.

A kereskedelmi kormányzat abban az időben elhatározta, hogy valamennyi kereskedelmi érdekeltséggel különkülön állapítja meg azt, vajjon az utánpótlási elv az illető kereskedelmi ágban jogosult-e, vagy sem. E tárgyalásokba egye-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

sületünk is belevonatván, a szakmabeli érdekeltség — és pedig az ebben a kérdésben első sorban érdekelt detailfakereskedelmi szakma — nevében előterjesztéssel fordultunk a kereskedelmi miniszter úr részéről a szóbanforgó kérdés letárgyalására meghívott Országos Központi Árvizsgálóbizottsághoz. Ezen előterjesztésünkben mindenekelőtt hivatkoztunk az OKÁB. szaktanácsa által már korábban elfogadott arra az elvre, amely szerint a *kereskedelmi* forgalom tárgyát képező árúcikkek eladásánál az eladó mindenkor azt az árat számíthatja fel, amelyen az eladott árút pótolhatja és hogy ez az u. n. utánpótlási ár csakis az lehet, amelyen az eladott árú az eladás napján beszerezhető. Mi ezt a tételt nemzetgazdasági szempontból megtámadhatatlannak jeleztük és anélkül, hogy az e tárgyban felsorakoztatott elméleti érveket megismételtük volna, csupán azt emeltük ki, hogy amiként a termelő is csak termelőeszközeinek konzerválása és mindenkori termelési költségeinek megtérítése mellett végezhet gazdaságos produkciót, épp úgy a kereskedőnek is fenn kell tartani a raktárát, amely reá nézve a fundus instructust képviseli, mert különben üzletét fenntartani nem tudja. Ha azoknak volna igazuk — mondottuk — akik ennek a tételeknek ellenkezőjét vitatják, vagyis azt, hogy a kereskedő csak a mindenkori beszerzési ár mellett árúsíthat, akkor oda jutnánk, hogy a kereskedő kénytelen raktárát kiárúsitani, mert meg volna fosztva annak a lehetőségétől, hogy raktárát kiegészíthesse.

Az utánpótlási ár elvének átvitelét az általunk képviselt termelési és foglalkozási ágakra tehát ezekután nemcsak, hogy szükségesnek jeleztük, hanem azt mondottuk, hogy ennek az elvnek az általunk képviselt szakmában még fokozott mértékben kell alkalmazást nyernie. Utaltunk itt megint arra, hogy a faérdekeltség import útján dolgozik. Az utánpótlási ár meghatározásánál ekként a behozatali ár predomináló még azokban a fákban is, amelyek a belföldön is termeltetnek, mert a belföldi fák árai tapasztalás szerint igen jelentéktelen mértékben maradnak a behozott fa árai mögött, amit nemcsak a hazai termelés ilyen korlátolt terjedelme, hanem főleg a terményárak és a tőárak folytonos és mértéktelen emelkedése

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

miatt okozott költségessége is idéz elő. Az utánpótlási ár megállapításánál ezekután az eladott árú helyett újból beszerzendő árú *napi* beszerzési árát jeleztük alapul veendőnek és pedig importált árúnál a származási ország pénznemében, azon árfolyam mellett számítva, amely az eladás napján fennállott. Reávilágítottunk ebben a vonatkozásban is arra, hogy a devizaforgalom megkötöttsége miatt a beszerzési árak kiszámítása a devizákban való azonnali fedezési lehetőségének hiánya következtében az utánpótlási ár meghatározásánál mily óriási nehézségeket okoz.

E nehézségeket csupán akként véltük áthidalhatóknak, ha elismertetik annak a jogossága, hogy az utánpótlási ár meghatározásánál egy olyan felár legyen kalkulálható, amely az eladót a fent jellemzett körülmények következtében előálló valutáris árfolyamveszteségekkel szemben legalább némileg kárpótolja.

Ezen előterjesztésünkkel szemben, amely számos, igen beható szóbeli tárgyalás anyagát képezte, hatósági részről — mint már fennebb érintettük — kifejezett állásfoglalás nem történt, jóllehet, illetékes helyen meg volt és van ma is a hajlandóság arra nézve, hogy álláspontunknak a fakereskedelmi forgalomra való alkalmazhatóságát elismerje. A probléma tehát még mindig eldöntetlen; már pedig mondanunk sem kell, hogy a kérdésnek egyszer végre szemébe kellene nézni, hogy a legitim kereskedelem az e részben még mindig feje felett lebegő bizonytalanságtól megszabadíttassék.

Az ország legitim kereskedelme ellen a múlt év derekán megindult az a büntető expedició, amelyről már jelentésünkben szólottunk, s amely egyebek között az u. n. „repülő“ uzsorabíróságok intézményét szabadította reá a hazai fakereskedelemre, sorompóba állította a detailfakereskedelmi érdekeltséget is.

A közvetlen impulzust erre a megmozdulásra a fennebb már tárgyalt azon kormányintézkedés adta meg, amely a vidéki árvizsgáló bizottságokat a tüzifatermelők és kereskedők ellen bizonyos árak túllépése esetén az árdrágítási eljárás megindítására utasította és amely kormányzati intézkedés

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

elleni fellépésünk azután a helyi faármegállapító bizottságnak a *tüzifa* tájékoztató árainak szabályozására utasítást adó miniszteri rendelet kibocsátását eredményezte.

Ez a miniszteri rendelet azonban védtelenül hagyta a *műfa*termelést, de különösen a műfakereskedelmet, amely tehát megfelelő intézkedések hiányában teljesen szabad prédája lett volna a repülő bíróságok terrorjának és így továbbra is kitette az érdekelteket annak a veszélynek, hogy legjobb hiszemben és legkorrektebb módon történt eladásaik alapján árdrágítás miatt alaptalanúl üldöztetni fognak. Tényleg meg is történt, hogy az érdekeltség egyik teljesen makulátlan és megérdemelt jó hírnevű tagja egy szál deszkának eladása miatt, amely eladás az egyesületünk által a 4,401/1922. M. E. számú rendelet értelmében az OKÁB-nak tudomására hozatott és általa elfogadtatott árak alapján eszközöltetett, statáriális úton a repülő-uzsorabíróság elé állíttatott, amely az ügyben csak azért nem határozott érdemben, mert azt a gyorsított eljárás szerint elbírálhatónak nem találta és az ügyet a rendes törvényszéki eljárás elé utalta.

A legitim termelés, de különösen a legitim detailfakereskedelem érdekeltjeit személyi és vagyoni biztonságában ért eme támadás elhárítása, valamint az újabbi jogtalan és igazságtalan üldöztetések elleni védelem céljából, tehát a detailfakereskedelmi szakosztály javaslatára a kormányzathoz fordultunk, delmi szakosztály javaslatára előterjesztéssel fordultunk a kormányzathoz, amelyben kértük a helyi faármegállapító bizottságnak 8.210/1922. számú rendelettel a tüzifa ármegállapítására vonatkozóan biztosított jogkörét a *közszükséglet* céljaira szolgáló *műfa*anyagok irányárainak megállapítására is kiterjeszteni. Ebben a beadványunkban is aláhúztuk, hogy elvi ellenesei vagyunk s maradunk minden hatósági árszabályozásnak és hogy azt ezúttal is csupán érdekelteink erkölcsi és anyagi integritásának megoltalmazása szempontjából kérjük; hangsúlyoztuk továbbá, hogy a helyi faármegállapító bizottság hatáskörének ebbeli kiterjesztését csakis a legszorosabb értelemben vett közszükségleti cikket képező műfaanyagokra kérjük korlátozni és azoknak kicsinybeni eladására, mert csak ebben a körben lehet a gazdaságilag gyengébb egyedek védelméről

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

szó, mivel az ezen körön kívül eső ügyletekre a fennálló jogszabályok teljesen kielégítő szabályozást nyujtanak.

Miként fennebb már elmondottuk, ezen beadványunk folytán tényleg intézkedés is történt, amennyiben a m. kir. minisztérium 9.872/1922. M. E. számú rendeletével a helyi faármegállapító bizottságok felhatalmazást nyertek a kicsinybeni eladás tárgyát képező fürészelt és faragott faválasztékok, a gömbölyű épületfa irányárának megállapítására is; ugyanezen alkalommal továbbá a helyi faármegállapító bizottságok a fakereskedelem képviselőivel is kiegészíttettek.

Mindezen intézkedésekre kötelességszerűen felhívtuk vidéki tagtársaink figyelmét is, s kioktatva őket a fennálló jogszabályokról, a szakosztály révén állandó kontaktust tartottunk fenn vidéki kartársainkkal abban az irányban is, hogy a helyi faármegállapító bizottság működésébe a szakosztályunk által megállapított elvek szerint igyekezzenek befolyást gyakorolni.

A helyi faármegállapító bizottságok a műfák tájékoztató árainak meghatározására irányuló működésüket csak a jelentésünket követő esztendőben kezdték meg s annak méltatására itt ki nem terjeszkedhetünk. Annyit azonban már itt is meg kell említenünk, hogy — legalább a budapesti — bizottság működésében oly befolyások érvényesültek, amelyek az ármegállapító bizottságnak ténykedését, a műfákat illetően, teljesen illuzóriussá tették. Csupán ennek tulajdoníthatjuk a helyi faármegállapító bizottságnak azt a — már az 1923. évben hozott — határozatát, amely szerint jónak látta a tájékoztató árak megállapítását felfüggeszteni, azzal az irdokolással, hogy a helyi fakereskedelemben kifejlődött „egészséges verseny" miatt a tájékoztató árak megállapítására szükség nincsen; pedig épen bizonyos, nem mindig legitim fakereskedői körökből eredő eladások voltak azok, amelyek a bizottság által akkoriban megállapított árakon alul maradtak. Az ilyen versenyt „egészségesnek" nevezni alig lehet és csak sajnálatos, hogy a helyzetnek ez a félreismerése a budapesti helyi faármegállapító bizottságot hatáskörének felfüggesztésére kárhoztatta, ami természetesen a vidéki bizottságokra is — amelyek a fővárosi bizottság nyomdokain haladtak — követendő példa erejével hatott.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

A budapesti ármegállapító bizottságnak eme magatartásából a helyi detailfakereskedelmi érdekeltség csupán azt a következtetést vonhatta le, hogy mindaddig, amíg a helyi faármegállapító bizottság a kicsinybeni eladás tárgyát képező műfaanyagokra árakat nem állapít meg, maga a szakosztály fogja az e részben különben hatályában nem érintett (a 4401. 1921. számú rendelet 2. §-ában foglalt) jogszabályok alapján az OKÁB.-ot az érdekeltség nevében a budapesti piacon fennálló árakról időről-időre tájékoztatni s ezzel megfelelni annak a feladatnak, amelynek elvégzését a halottaiból feltámasztani kért bizottságtól hiába várta, t. i., hogy az irányárak időközönkénti közlésével az érdekeltséget netán érhető támadások ellen megvédje.

Uzsorabíróság. Ezen a helyen kell röviden kitérnünk azokra a lépéseinkre, amelyeket a főleg budapesti detailkereskedelmi érdekeltségnek az uzsorabírósági eljárásban való hatályos képviseltetése céljából kellett megtennünk.

A kereskedelmi és ipari körök ugyanis megelégelve az árrazziákban s a „repülő tanács"-nak a francia konvent vészbíróságaira emlékeztető zsarnokoskodását, egy gerinces és erélyes önvédelmi aktusra szánták el magukat és összes szakérdekképviseleteik utján a kereskedelmi és iparkamara támogatásával megtették a szükséges ellenintézkedéseket. Nevezetesen keresztül vitték azt, hogy a repülőtanácsok is minden esetben szakmabeli ülnök belevonásával tárgyaljanak, másfelől gondoskodtak arról, hogy az említett repülőtanácsoknál az egyes szakmák ülnökeiből mintegy állandó inspekciós szolgálat szerveztessék, amire azért volt szükség, mert e tanácsok minden előzetes perrendszerű határnap kitüzése és megidézés nélkül tárgyaltak és hoztak ítéletet és ha a terhelt előállítása pillanatában a szakértő ülnök nem volt jelen, akkor a tanácsok jogászbíróval egészítve ki magukat, minden halasztás kizárásával, rögtönítéléssel döntöttek.

Mi is természetesen követtük a többi érdekképviseletek példáját, amennyiben a kereskedelmi és iparkamara felhivására az ülnöki tiszt ellátására kijelölni kivánt tagtársainkat a kamarának bejelentettük s utóbbi azokat ülnökökül ki is jelölte.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

Szakmánk ülnöki névsorában a termelő érdekeltség képviselőin kívül a detailista szakosztály csaknem valamennyi tagja helyt foglal. Gondoskodtunk azután az állandó inspekció szervezéséről mindaddig, amíg a kereskedelemnek és iparnak nem sikerült kivivnia azt, hogy az állandó üzlethelyiséggel, illetőleg teleppel biró üzletemberek ügyei többé ne az ú. n. repülő, hanem a rendes uzsorabírósági tanácsok elé utaltassanak. Az eziránti mozgalomból egyesületünk szintén kivette a maga részét. Résztvett az érdekképviseletközi előkészítő bizottság sorozatos tanácskozásain, hozzájárult az uzsorabíráskodással kapcsolatos sérelmek tárgyában tartott nagygyűlés rendezéséhez és az abban hozott határozatok küldöttség útján való átnyujtásához. Nagyrészt az érdektestületek és a kamara erélyes fellépésének volt köszönhető, hogy az uzsorabíráskodással kapcsolatos nyomozási eljárás körében tapasztalt túlzások jelentésünk évének végefelé lényegesen enyhültek és ezzel karöltve az uzsorabíróságok praxisa is higgadtabb és helyesebb irányba terelődött.

Csehkorona tartozások.

Szólnunk kell még detailfakereskedelmi szakosztályunk beszámolójában szakosztályunk azon elhatározásáról, amely szerint a budapesti kereskedelmi és iparkamara vezetése alatt a főbb érdekképviseletek által a mult évben is folytatott csehkorona-rendezési akcióhoz csatlakozott. Ez a csatlakozás azonban teljesen akadémikus értékűnek bizonyult, mert a mozgalom csupán azt eredményezte, hogy a közös akcióra felhivott csehországi — tehát nem is a mi szakmánk szempontjából egyedül figyelembe jövő slovenskói — hitelezők jónak látták az eljárást az adósaikkal való külön-külön megegyezés útjára terelni. A mozgalmat azonban — még ha sikerült volna is a tervbe vett kollektiv megegyezést elérni, amit mi elejétől fogva kétségbevontunk — a devizaszolgálat insufficientiája amúgy is teljes meddőségre kárhóztatta volna.

Detailfakereskedelmi szakosztályunk ezenkívül a detailszakma egyéb napi kérdéseivel is állandóan foglalkozott. Igen sűrűn — kéthetenkint, sőt sokszor hetenkint — összejött a szakosztály, hogy a szakma mindenkori helyzetét s az abból előálló szükséges tennivalókat megbeszélje, ami által nagyban

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

hozzájárult az egyesületünk beléletének fejlesztéséhez, s a kartársi összetartás és szolidaritás ápolásához. Amikor ezért át kell nyujtanunk az elismerés pálmáját a szakosztály agilis vezetőségének és a szakosztály serényen munkálkodó tagjainak, egyúttal jelentésünk ezen fejezetét ama óhajtással zárjuk le, vajha detailkereskedő kartársaink eme ügyszeretete és buzgalma egyéb szakosztályunkban is követendő példára találna, s ezzel hozzájárulna a mai nehéz s kereskedelemellenes időkben kívánatos összhang s kartársi együttérzés megszilárdításához.

Fournirkereskedelmi szakosztály. Szakosztályainkról szólva, itt kell jelentenünk, hogy az egyesületünk kebelében ugyancsak külön működő furnérkereskedelmi szakosztály jelentésünk évében is folytatta tevékenységét és e részben különösen a vámtarifa tervezetének a furnérokat tárgyazó rendelkezéseivel szemben folytatott akciója érdemel külön feljegyzést.

Belső ügyeink. Mielőtt egyesületünk belső ügyeiről számolnánk be, meg kell emlékeznünk azon, szakmánk életében kiemelkedő esemény gyanánt jelentkezett mozgalomról, amely a „Fakereskedelmi Csarnok“ megalapításában nyert betetőzést. Szakmánk életének ugyanis egyik közismert kóros tünetét képezi, hogy már a háború alatt, de főleg az összeomlás óta olyan elemek furakodtak be a forgalomnak legitim tényezői közé, amelyek illojális magatartásukkal a szakma törzsökös faktorainak jóhírnevét diszkreditálják. E kóros jelenség riasztotta vissza egyesületünk tagjainak nagy részét attól, hogy felkeresse azt a helyet, amely akkortájt a szakmának összejöveteli helyéül szolgált, mert ez a helyiség éppen nyilvános jellegénél fogva minden megkülönböztetés nélkül kellett hogy befogadja azokat az elemeket, amelyekkel egyesületünk tagjai semminemű közösségben lenni nem óhajtanak. Ez a helyzet arra késztette egyesületünk vezető elemeit, hogy foglalkozzanak annak a mind sűrűbben jelentkező óhajnak a megvalósításával, hogy az egyesület maga nyujthasson hajlékot a szakma arra hivatott tényezői részére abból a célból, hogy

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

ott egyesületünk tagjai üzleteik lebonyolítása és a társas érintkezés kultiválása céljából összejöhessenek.

Ezt az akciót a mult év nyarán meg is indítottuk, azonban technikai akadályok miatt le kellett mondanunk arról, hogy az egyesület maga teremtsen a szakmának új otthont, úgy, hogy ez az otthon a „Fakereskedelmi Csarnok" nevezete alatt mult évi november hó 9-én egyesületünkben tartott közgyűlésen külön alakult meg, ami által sikerült az egyesületünk által iniciált mozgalmat eredményes befejezéshez juttatni. A „Fakereskedelmi Csarnok"-kal természetesen szoros kontaktusban vagyunk már azáltal is, hogy tagtársaink túlnyomó részben egyúttal a Csarnok tagjai, s annak vezetőségében helyet foglalnak, amely szoros kapcsolat egészséges kölcsönhatást gyakorol Országos Egyesületünknek érdekképviseleti működésére azon értékes kezdeményezések folytán, amelyek a társadalmi egyesülés formájában működő Fakereskedelmi Csarnok köréből kiindulnak. ,

Áttérve most már egyesületünk intern ügyeire, örömmel jelenthetjük, hogy rendes tagjaink száma a lefolyt évben 646-ra emelkedett. Örömmel kell továbbá regisztrálnunk azt a tényt is, hogy a tőlünk elszakadt területeken működő tagtársak beszámolónk lefolyt esztendejében is túlnyomórészben megmaradtak egyesületünk kötelékében.

A halál az elmult évben is — sajnos — megritkította sorainkat. Eltávozott körünkből a detailfakereskedők doyenje, Haasz Lipót és választmányunknak régi, érdemes tagja, Milch Naftali; elvesztettük továbbá Gerstl Sándor, Hatsik Béla, Róz Márton, báró Popper Sándor, Schwartz Ignác tagtársainkat. Azt indítványozzuk, hogy tagtársaink elhunyta fölött a közgyűlés őszinte és fájdalmas részvétének jegyzőkönyvi kifejezést adjon.

Egyesületünk alapszabályain az 1922. évi május hó 7-én elhatározott módosítások a kereskedelemügyi miniszter úr részéről — nyilván tévedésből — a belügyminiszter úrhoz tétetvén át láttamozás végett, ez utóbbi 39.392/1923. számú rendeletével különböző szövegmódosításoktól tette a jelzett módosítások láttamozását függővé. A belügyminiszter úr azonban ezen határozatával ellentétbe helyezkedett hivatal-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

beli elődjének a korábbi alapszabálymódosításainkat tárgyazó kérelem felett hozott 197.253/922. VII. a. számú rendeletével, amely szerint a belügyminiszter úr hivatalbeli elődje magát a módosítások láttamozására illetéktelennek jelezte, aminthogy erre kompetenciával tényleg nem is bír. Minthogy a múlt évi közgyűlésünkön elhatározott módosítások ezen bürokratikus hatásköri viták miatt elintézést nem nyerhettek, kénytelenek vagyunk alapszabályaink 1922. május 7-én elhatározott szövegmódosításait újból a t. Közgyűlés elé terjeszteni, azzal a felhatalmazással, hogy azokat újból a *kereskedelemügyi miniszter* úrhoz terjesszük fel, akinek hatáskörébe alapszabályaink módosításának láttamozása tartozik, annál is inkább, mert úgy eredeti alapszabályainkat, mint azok mindenkori módosításait eddig is a kereskedelemügyi miniszterek láttamozták. Ezenkívül indítványozzuk alapszabályaink alább megjelölt intézkedéseinek, — amelyek szövegezése szerintünk ki nem elégítő, vagy pedig kiegészítésre szorul — megfelelő módosítását.

ad 7. §.

Régi szöveg:	Új szöveg:
7. §.	7. §.
Pártoló tagok azok, akik öt egymásután következő éven át évenkint legalább 500 korona pártoló díj fizetésére magukat kötelezik.	Pártoló tagok azok, akik öt éven át évenkint legalább *25.000 korona* pártoló tagsági díj fizetésére kötelezik magukat.

ad 8. §.

8. §.	8. §.
Alapító tagok azok, akik az egyesület törzsvagyonának szaporítására egyszersmindenkorra legalább 1.000 koronát fizetnek. Az alapító tagok az évi tagsági díj fizetése alól fel vannak mentve.	Alapító tagok azok, akik az egyesület törzsvagyonának gyarapítására egyszersmindenkorra legalább *100.000* koronát fizetnek. Az alapító tagok tagsági díjat nem fizetnek.

ad 10. §.

10. §.	10. §.
Az egyesületbe tagul belépni kivánó tartozik ebbeli szándékát sajátkezüleg alá-	Aki az egyesületbe rendes tagul belépni óhajt, tartozik ebbeli szándékát sajátkezű-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium.szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

Régi szöveg:

írt, s két tag ajánlatával ellátott nyilatkozatban a titkárnál bejelenteni, aki azt a legközelebbi választmányi ülés elé terjeszti.

A felvétel felett a választmány a nyilatkozat beterjesztését közvetlenül követő választmányi ülésen — és pedig bármely választmányi tag kívánságára titkos szavazás útján — szótöbbséggel határoz.

Új szöveg:

leg aláírt és két *választmányi* tag ajánlatával ellátott nyilatkozatban a titkárbejelenteni, aki azt a legközelebbi választmányi ülés elé terjeszti.

A felvétel felett a választmány — és pedig bármely választmányi tag kívánságára titkos szavazás útján — szótöbbséggel határoz.

A többi változatlan.

ad 13. §.

13. §.

A rendes tagok évi 150 korona tagsági díjat fizetnek. Részvénytársaságok, szövetkezetek és testületek és testületek évi tagsági díja 300 korona.

A tagsági díj az év első negyedének végéig Budapesten fizetendő.

Tagsági díjakkal hátralékban levők szavazati jogot nem gyakorolhatnak.

13. §.

Az egyesület rendes tagjai üzemük kiterjedése, illetve érdekeltségük nagysága szerint pénzünk mindenkori értékének megfelelő tagsági díjat fizetnek.

Az évi tagsági díjnak az első bekezdés rendelkezéseihez képest leendő meghatározása a választmány hatáskörébe tartozik.

Egyébként a régi szöveg megmarad.

ad 14. §. A tagság megszűnése.

1—4. pontig változatlan.

Kizárható a tag:

a) ha tagsági kötelességeit szándékosan és súlyosan megszegi, különösen ha legalább egy évi tagsági díj fizetésével ismételt fel-

5. *a* tagok sorából való *törlés által.*

Kizárható a tag:

a) ha tagsági kötelességeit szándékosan és súlyosan megszegi;

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

Régi szöveg:	Új szöveg:
szólítás dacára hátralékban marad;	
A többi változatlan.	
	Utolsó bekezdés gyanánt: Ha valamely tag egy egész esztendei tagdíjjal hátralékban van és a hátralékot a harmadik felszólítástól számított 14 nap alatt sem fizeti meg, úgy a választmánynak jogában áll az illető tagot fizetési kötelezettségének épségbentartása mellett a tagok sorából törölni. Az előző bekezdés rendelkezései megfelelően alkalmazandók.

ad 16. §. A közgyűlés.

16. §.	16. §.
Az egyesület közgyűlését minden naptári év első negyedében tartja, melyre a tagok az elnökség által legalább 15 nappal a közgyűlés előtt a „Magyar Fakereskedő"-ben, vagy más szaklapban a napirend közlésével közzéteendő hirdetmény útján hivatnak egybe.	Az egyesület közgyűlését minden naptári év első negyedében tartja, amelyre a tagok az elnökség által legalább *8 nappal* a közgyűlés előtt a „Magyar Fakereskedő"-ben, vagy más szaklapban a napirend közlésével közzéteendő hirdetmény útján hivatnak egybe.
Tovább változatlan.	
A közgyűlés tárgyai:	A közgyűlés hatáskörébe tartozik:
a) a választmány jelentése az egyesület lefolyt évi működéséről és az évi számadás, illetve a felmentvény feletti határozathozatal, továbbá a választmány által előterjesztett indítványok;	*a)* a választmánynak az egyesület lefolyt évi működéséről szóló jelentése, az évi zárszámadás, illetve a felmentvény, továbbá a választmány által előterjesztett indítványok feletti határozathozatal;

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

Régi szöveg:	Új szöveg:
b) pont változatlan.	
c) háromtagú számvizsgáló bizottság megválasztása, melynek feladata az évi számadásokat megvizsgálni és erről a legközelebbi közgyűlésnek jelentést tenni.	*c)* az elnökség, a választmány, igazgató, pénztáros, ellenőr és a számvizsgáló bizottság tagjainak megválasztása;
ad 18. §.	
18. §.	18. §.
A rendkívüli közgyűlés összehívása a választmányra van bízva; 30 tagnak a tárgysorozat közlése melletti írásbeli indítványára a választmány köteles az indítványt legkésőbb 10 nappal annak beérkezése után tárgyalás alá venni, s ettől számított további 10 napon belül a közgyűlést összehívni.	A rendkívüli közgyűlés összehívása a választmányra van bízva; 30 tagnak a tárgysorozat közlése melletti írásbeli indítványára a választmány köteles az indítványt legkésőbb 8 nappal annak beérkezése után tárgyalás alá venni, s ettől számított további 8 napon belül a közgyűlést összehívni.
ad 21. §.	
21. §.	21. §.
A választmány hatáskörébe tartozik:	A választmány hatáskörébe tartozik:
a) a tagok felvétele és a rendes tagok évi tagsági díjának a 13. §. első bekezdése értelmében való megállapítása;	*a)* a tagok felvétele és a rendes tagok évi tagsági díjának a 13. §. rendelkezéseinek korlátai között való megállapítása;
ad 26. §. Elnökség.	
Szöveg változatlan.	
Utolsó bekezdés:	
Az alelnökök mindegyike az elnök távollétében, vagy akadályoztatása esetén az elnök jogaival és hatáskörével bír.	Az elnökség egyebekben ügyrendjét saját maga állapítja meg és osztja fel tagjai között az elnökség által ellátandó alapszabályszerű teendőket.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

Régi szöveg:	Új szöveg:
31. §. után következik mint új 32. §.	
	32. §. Számvizsgáló bizottság. Az egyesület vagyona kezelésének felülvizsgálása céljából a közgyűlés a rendes tagok sorából két évi időtartamra háromtagú számvizsgáló bizottságot választ. Ezek megbizatásuk tartama alatt a pénzkezelést bármikor megvizsgálhatják, a számadási év lezártával pedig az évi zárszámadást és a pénzkezelésre vonatkozó okmányokat, naplókat és egyéb iratokat részletesen megvizsgálni és vizsgálataik eredményéről a közgyűlésnek írásban jelentést tenni tartoznak. Amennyiben pedig évközben észlelnek valamely szabálytalanságot, azt az elnökségnek, fontosabb esetben a külön összehívandó rendkívüli közgyűlésnek szintén bejelenteni kötelesek.
A régi 32. §. lesz az	új 33. §.
A régi 33. §. lesz az	új 34. §.
A régi 34. §. lesz az	új 35. §.
A régi 35. §. lesz az	új 36. §.
A régi 36. §. lesz az	új 37. §.

Pénzügyeink. Egyesületünk pénzügyi állapotát zárszámadásaink tüntetik fel, amelyekről külön jelentést terjesztünk elő. Ki kell azonban ehelyütt emelnünk, hogy kiadásaink — bármennyire is törekedtünk azokat a lehető legkisebb mértékre redukálni — a koronadevalváció által előidézett óriási drágaság következtében ismét növekvő irányzatot mutattak. Rendes tagsági díjbevételeink ekként kiadásainkra nem nyujthattak kellő fede-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

zetet, amiért is a lefolyt évben is kénytelenek voltunk tagtársaink áldozatkészségét igénybe venni abban az irányban, hogy az illetők tagsági díjaikon felül önként felajánlandó hozzájárulásaikkal fedezzék a hiányt. Tagtársaink ebbeli munificenciájáért ezen a helyen is hálás köszönetünket fejezzük ki.

Az elnökség, a tisztikar és a választmány mandátuma alapszabályaink szerint lejárván, megbizatásunkat tagtársaink kezébe ezennel visszaadjuk és kérjük a t. közgyűlést, alapszabályaink értelmében elnököt, alelnököket, igazgatót, pénztárost és ellenőrt válasszon és a választmánynak 60 tagját, továbbá a számvizsgáló bizottság tagjait válassza meg. Ezenkívül megválasztandó lesz alapszabályaink értelmében a választott bírói tanácsnak 60 tagja is.

Tisztelettel kérjük mindezek után a t. közgyűlést, hogy jelentésünket tudomásul véve, a fentiek szerint indítványozott alapszabálymódosításokhoz hozzájárulni, az előterjesztett költségvetést elfogadni és a zárszámadások és a pénztári jelentés letárgyalása után a felmentvényt nekünk, a pénztárosnak és a számvizsgáló bizottságnak megadni méltóztassék.

Budapesten, 1923. évi április hó 28-án.

Az igazgató-választmány.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

Zárszámadás az 1922. évről.

BEVÉTEL.

	K	f
Tagsági díjak	770.177	—
Választott birósági díjak	32.500	—
Kamatok	598	63
Átmeneti tételek	187.700	—
Összesen	990.975	63

KIADÁS.

		K	f
Tiszti fizetések és pótlékok		630.819	13
Lakbér		55.540	36
Világitás és fütés		22.316	—
Szolga		19.350	—
Hirlapok és szaklapok		42.268	30
Postaköltségek		53.463	65
Nyomtatványok		38.091	—
Fenntartási költségek		28.588	—
Tagsági kötelezettségek		7.265	02
Telefon		16.309	—
Rendkivüli kiadások		42.180	50
Pénztári maradvány:			
pénztár	39.164 K 93 f.		
postatakarékpénztár	619 » 74 »	39.784	67
Összesen		990.975	63

Budapest, 1922. évi december hó 31-én.

Megvizsgáltuk és rendbenlevőnek találtuk:

A számvizsgáló bizottság:

Dr. Csányi Endre s. k. **Glasner Gyula** s. k. **Kurzweil Marcel** s. k.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

Költségvetés az 1923. évre.

Bevétel	K	f	Kiadás	K	f
Tagsági díjakból	4,000.000	—	Tiszti fizetések és egyéb személyi kiadások	3,500.000	—
Kamatok és szelvényekből	5.000	—	Lakbér	160.000	—
Választott birósági díjakból	300.000	—	Világitás és fütés	150.000	—
			Hirlapok, szaklapok és könyvtár	100.000	—
			Postaköltségek	75.000	—
			Nyomtatványok	100.000	—
			Fenntartási költségek	50.000	—
			Tagsági kötelezettségek	60.000	—
			Telefon	60.000	—
			Rendkivüliek	50.000	—
Összesen	4,305.000	—	Összesen	4,305.000	—

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

A MAGYAR FATERMELŐK, FAKERESKEDŐK és FAIPAROSOK ORSZÁGOS EGYESÜLETÉNEK VÁLASZTMÁNYA ÉS TISZTIKARA.

Örökös tiszteletbeli elnök:

† kálnoki Bedő Albert dr., nyug. államtitkár.

Tiszteletbeli elnökök:

dr. Hegedüs Loránt, Schanzer Ignácz.

Elnök:

Ehrlich Emil.

Alelnökök:

Billitz Sándor, Klein Géza, Pollák Gyula
Hartenstein Jenő, Kronberger Zsigmond, gjurgjenováci Rosenberg Herman.

Választmányi tagok:

Berger Lipót
Bettelheim Ottó
Biró Zoltán
Cinner Vilmos
Ehrenwald Hermann
jánosi Engel Gyula
Epstein Jenő
Fehér László
Flax Izsó
Fónagy Aladár
Földes Ö. Ede
dr. Frank Aladár
Frey József
Fried Ármin
dr. Goldfinger Oszkár
Grosz Béla
Grosz Miksa
Grünhut József
Guttmann Salamon
Haasz Emil
Handel Tódor
Heidlberg Ödön
Herbacsek Bertalan
dr. Hilb Jenő
alsódomborui Hirschler Rezső
dr. Hódos Béla
Hoffmann József
Holzmann Gyula
Kádár Izsó
Klein Sándor
Kopstein Zsigmond

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

Korvin Lajos
Köves József
Löbl Marcell
Neuberger József
Németh Ferenc
Polgár Lipót
Rothberg Vilmos
Rottmann Dezső
Sas Lajos
Schmergel Vilmos
Schreiber Gyula
Silbermann Sándor
Sonnenfeld Lajos
Spitz Henrik
Spitz Marc
Steinberger Viktor
dr. Stern Ödön
Strausz Jenő
Szabó Vilmos
Székely Ignácz
Székely Mór
dr. Tauber Jakab
Teltsch Árpád
ujvárosi Vigh Gyula
Vigh Mátyás
dr. Vita Emil
Vuk Gyula
Wolf Sándor
Zalán Leó
Zollner Béla

Pénztáros: dr. Schanzer Pál,
Igazgató: Friedmann Sándor,
Ellenőr: Engel Ármin.

Főtitkár: dr. Unger Ferenc.
Titkár: dr. Kemény Dezső.

Számvizsgálók:
dr. Csányi Endre, Glasner Gyula, Kurzweil Marcel.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

Alapító tagok:

Angol-Magyar Bank r.-t.
†kálnoki Bedő Albert dr.
†Horn Dávid
Magyar Agrár- és Járadékbank r.-t.
Magyar-Olasz Bank r.-t.
†Neuschlosz Emil
Schanzer Ignác
†Schulz Vilmos
†Vuk Gyula

Budapesti rendes tagok:

Abelesz Albert, fakereskedő, V., Sziget-u. 38.
Aczél Károly, vezérigazgató (Aczél Károly fatermelési, faipari és építési r.-t.) VI., Teréz-körút 62.
Aczél László, cégvezető, V., Váci-út 134. (Lord és Tsa r.-t.)
Aczél Samu, tüzifanagykereskedő, X., Kőbányai-út 41/a.
E. Andrássy Béla, igazgató, V., Hold-u. 21. (Hazai fatermelő r.-t.)
Ágoston Gyula, fakereskedő, VI., Angyalföldi-út 8.
Általános Fa- és Szénkereskedelmi r.-t., V., Alkotmány-u. 4.
Angol-Magyar Bank mező- és erdőgazdasági osztálya, V., Vilmos császár-út 26.
Balla László, fakereskedő, V., Visegrádi-u. 3.
Barna Gábor Fiai r.-t., V., József-tér 1.
Bartos Ármin, igazgató, V., Nádor-u. 21. (Neuschlosz-féle nasici gőzfűrész és tanningyár r.-t.)
Bauer Testvérek, fakereskedők, VII., Erzsébet-körút 58., I. 5.
Bayer Hermann és Dezső, fournirkereskedők, VII., Akácfa-utca 4.
Bálint Zsigmond, fakereskedő, Ujpest, Deák-u. 31.
Berger Lipót, igazgató, V., Falk Miksa-u. 20. (Zabolai faipar r.-t.)
Besztercenaszódi Faipar r.-t., V., Széchenyi-u. 1.
Béltelki uradalom Erdőgazdasága r.-t., V., Nagykorona-u. 24.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

Bérgőzfűrész r.-t., V., Zrinyi-u. 7.
Biró Zoltán, ny. ministeri tanácsos, vezérigazgató, (Magyar erdőbirtokosok faértékesítő r.-t., IX., Kálvin-tér 7.)
Blau Miksa, vezérigazgató, IV., Koronaherceg-u. 11. (Pátria fakereskedelmi r.-t.)
dr. Blumenthal Vilmos, igazgató, Országos fatermelő r.-t. V., Zoltán-u. 16.
Bozóky Emil, igazgató, V., Nagykorona-u. 24. (Fa- és Árúkereskedelmi r.-t.)
Breitner Elek, cégvezető, V., Hajnal-u. 6. (Vasútfelszerelési r. t.)
Brust Vilmos, tüzifanagykereskedő, X., Kerepesi-út 38.
Budapesti Gőzfűrész és Fatermelő r.-t., IX., Vágóhid-u. 16.
Büchler Ármin, tüzifanagykereskedő, .X, Jászberényi-út 39.
Cilcer Aladár, fakereskedő, V., Wahrmann-u. 15—17.
„Continental" Fakereskedelmi r.-t., V., Nádor-u. 21.
„Corona" Faipar és Kereskedelmi r.-t., V., Rudolfrakpart 5.
Cinner Vilmos, fakereskedő, VI., Tünde-u. 6.
Dr. Csányi Endre, VI., Andrássy-út 2.
Cser- és erdőipar r.-t., V., Nagykorona-u. 11.
Darvas Nándor, cégvezető, V., Zoltán-u. 16. (Faforgalmi r.-t.)
Dávid József, tüzifanagykereskedő, I., Fehérvári-út 90.
Diamant Izidor, fakereskedő, VI., Rózsa-u. 38/b. (Épületfa és Bányafa kereskedelmi r.-t.)
Dicker Izidor, fournirkereskedő, Ujpest, Virág-u. 17.
Ditz Lipót, tüzifanagykereskedő, X., Kőbányai alsó p. u.
Dobsinai Faipar r.-t., VI., Andrássy-út 70.
Donáth József, igazgató, V., Balaton-u. 2. (Szentlőrinczi parketgyár és gőzfűrész r.-t.)
Donner Gyula, fakereskedő, VI., Révész-u. 11.
Dunai Faárúforgalmi és Kereskedelmi r.-t., IV., Váci-út 36.
Dunamenti Fakereskedelmi r.-t., VI., Váci út 13.
Ebel Izidor, fournirkereskedő, VIII., Práter-u. 88.
Egervidéki Fatermelő r.-t., IX., Soroksári-út 72.
Egressi Arthur, igazgató, IV., Váci-u. 36. (Dunai Faárúforgalmi és Kereskedelmi r.-t.)

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

Egyesült Fa- és Ipar r.-t., V., Arany János-u. 10.
Ehrenwald Alajos, fakereskedő, V., Katona József-u. 28.
† Ehrenwald László, fakereskedő, Ujpest, Árpád-u. 90.
Ehrenwald Testvérek, fakereskedők, IX., Mester-u. 37.
Ehrenwald Vilmos, fakereskedő, Ujpest, Váci-út 2.
Ehrlich Emil, elnökigazgató, V., Nádor-u. 26. (Fatermelő és faipari r.-t. stb.)
Ehrlich és Fischer, fournirkereskedők, Ujpest, Árpád-u. 69.
Ehrlich Fűtőanyagkereskedelmi r.-t., VII., Rákóci-út 18.
Első Magyar Mechanikai Hordógyár, Herrmann János Fiai r.-t., IX., Liget-u. 8.
Elszász Béla, fakereskedő, III., Lajos-u. 75.
Elszász Miksa, fakereskedő cég, III., Lajos-u. 75.
Engel Ármin, fakereskedő, V., Wahrmann-u. 15—17.
Engel és Diamant, fakereskedő cég, VII., Péterffy Sándor-utca 21.
jánosi Engel Gyula, udvari tanácsos, fatermelő, V., Rudolf-rakpart 3.
Engel József, fakereskedő, V., Csáky-u. 14.
Engel Mihály, fatermelő, VII., Erzsébet-körút 26.
Engel Zsigmond, fatermelő, V., Széchényi-u. 8.
Epstein Vilmos, tüzifanagykereskedő, X., Kőbányai-út 35/c.
Erdélyi Erdőipar r.-t., V., Báthory-u. 8.
Erdélyi Ferenc, igazgató, VI., Szent László-út 14. (Észak-keleti Fatermelő r.-t.)
Erdélyi Géza, faiparos, X., Kerepesi-út 29.
Erdős Lipót, igazgató, V., Széchenyi-u. 1. (Lignifer r.-t.)
Ernst Emil, fatermelő, (Ernst és Schulz cég) V., Csáky-u. 15.
Erős József és Fia, tüzifanagykereskedő, V., Visegrádi-u. 70.
Fabank r.-t., V., Nádor-u. 21.
Fa- és Vegyipari r.-t., IV., Egyetem-u. 6.
Fakereskedelmi r.-t., fiókja, V., Arany-János-u. 27.
Faragó Gyula, fakereskedő, V., Váci-út 12.
Faragó Vilmos, fakereskedő, IX., Mester-u. 9. (Tisch és társa cég).
Faszén- és Kőszénkereskedelmi Vállalat (Tábori Lajos), V., Honvéd-u. 40.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

Fatermelő és Faipari r.-t., V., Nádor-u. 6.
Fatermelők Behozatali Részvénytársasága, IV., Bécsi-u. 2.
Fatermelő és Fakereskedelmi r.-t., VI., Röppentyű-u. 62.
Faüzlet r.-t., V., Akadémia-u. 11.
Fehér László, fakereskedő, X., Kerepesi-út 25.
Fehér Mór és Fia, fatermelő cég, V., Csáky-u. 5.
Fein Ármin, igazgató, (Székpataki erdőipar r.-t.) ,V., Zoltán-utca 16.
Feldmann Vilmos, üzletvezető, (Strausz Jenő cég), III., Zsigmond-u. 51.
Fenyves Aladár, aligazgató, V., Akadémia-u. 3. (Sylvania Fakeresk. r.-t.)
Fésüs György, igazgató, V., Akadémia-u. 5. (Kronberger-féle faipar r.-t.)
Fischer Henrik, épületfakereskedő, III., Szent Endrei-út 8189. hrsz.
Fischer Zsigmond, fakereskedő (Wellisch Náthán Utóda cég), X., Kerepesi-út 23.
Flamm Dániel, fakereskedő, I., Naphegy-u. 13.
Flesch Béla, fakereskedő, X., Belső Jászberényi-út 31—33.
Forgács és Szász, fakereskedő cég, X., Rákosfalva.
Fornérgyár és Keményfatermelő r.-t., IX., Csont-u. 1.
Földes Ö. Ede, fatermelő, VI., Felsőerdősor-u. 11.
Frank Adolf, fatermelő cég, V., Vilmos császár-út 74.
Dr. Frank Aladár, fatermelő, V., Vilmos császár-út 74.
Frank Sebő, igazgató, V., Nádor-u. 31. (Kalotaszegi erdőipar r.-t.)
Freiwirth Sándor, fakereskedő, VI., Nagymező-u. 45.
Fried és Benedek, faiparosok, VI., Vilma királyné-út 16.
Friedländer Márton, cégvezető, V., Nádor-u. 26. (Barna Gábor Fiai r. t.)
Friedmann Henrik, fatermelő, VI., Izabella u. 85.
Friedmann Jenő, cégvezető, V., Zoltán-u. 16. (Marosvölgyi Fatermelő r.-t.)
Friedmann Sándor, fatermelő, V., Béla-u. 3.
Frommer és Ernst, fakereskedők, I., Retek-u. 13.
Fürst István, fatermelő cég, V., Falk Miksa-u. 26.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

Galambos Imre, fakereskedő, V., Ipoly-u. 28.
Garamvölgyi Fatermelési r.-t., V., Széchenyi-u. 1.
Gábor Antal, igazgató, V., Széchenyi-u. 1. (Lignifer r.-t.)
Gáspár Fülöp, tüzifanagykereskedő, VI., Hungária-körút 72.
† Gerstl Sándor (a Gerstl és Stern fakereskedő cég beltagja), V., Gizella-tér 3.
Gerő Mundi, faszénkereskedő, II., Margit-körút 5/b.
Glancz Hugó, fakereskedő, VII., Dembinszky-u. 11.
Glasner Gyula, fatermelő, (Glasner Testvérek), VI., Király-utca 82.
Dr. Goldfinger Oszkár, vezérigazgató, V., Bálvány-u. 15.
Gottlieb A. Fatermelő és Fakereskedelmi r.-t. V., Géza-u. 1.
Greiner Sándor és Gyula r. t., IV., Deák Ferenc u. 12.
Groedel Ármin báró, fatermelő, VI., Lendvay-u. 26.
Groedel Bernát báró, fatermelő, VI., Lendvay-u. 28.
Grosz I., fakereskedő cég, VII., Ilka-u. 29.
Grosz Miksa, fatermelő, VI., Andrássy-út 32.
Grossmann Arnold, fatermelő, VI., Teréz-körút 3.
Grün István, igazgató (Faárúsító r.-t.), VI., Szent László-út 1.
Grünhut József, fatermelő, VI., Teréz-körút 17.
Dr. Grünwald Barna, cégvezető, V., Nádor-u. 26. (M. Ált. Fatermelő r.-t.)
ifj. Grünwald Sámuel, fournirkereskedő, VIII., József-körút 11.
Guttmann László, főtisztviselő, V., Akadémia-u. 5. (Kronberger-féle Faipar r.-t.)
Guttmann Salamon, fakereskedő, (Wellisch Náthán Utóda cég), X., Kerepesi-út 23.
Gyergyószentmiklósi Erdőipar r.-t., V., Nádor-u. 31.
Gyopár Dezső, fatermelő, V., Csáky-u. 3.
Gyopár Testvérek, fakereskedő cég, V., Csáky-u. 3.
György Arnold, fakereskedő, V., Tátra-u. 4.
Haasz Ferenc, r.-t. igazgató, V., Akadémia-u. 3. (Sylvánia fakereskedelmi r.-t.)
Haasz Frigyes, igazgató, (Fakereskedelmi r.-t. fiókja), V., Arany János-u. 27.
Haasz Lipót és Fia, fakereskedők, V., Pozsonyi-út 10.
Haas Zsigmond, fabizományos, VI., Vilmos császár-út 49,

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

Handel Tódor, fakereskedő (Silbermann Bernát cég), V., Wahrmann-u. 6.
Hartenstein Jenő, vezérigazgató, V., Hold-u. 21. (Hazai fatermelő r.-t.)
Hartmann Hugó, fatermelő, V., Zoltán-u. 12.
† Hatsik Béla, fakereskedő, I., Fehérvári-út 56.
Havas Béla, fakereskedő, VII., Munkácsy-u. 12.
Hazai Erdőipar r.-t., V., Dráva-u. 16.
Hazai Fatermelő r.-t., V., Hold-u. 21.
Hecht Lipót, fakereskedő, Ujpest, Árpád-u. 83.
Heidlberg Imre, fatermelő, V., Hold-u. 29. (Honi faipar r.-t. igazgatója).
Heidlberg Ödön, fatermelő, V., Hold-u. 29. (Honi faipar r.-t. igazgatója).
Herbacsek Bertalan, fakereskedő, Kispest.
Hercz Aladár, fakereskedő, V., Aulich-u. 7.
Hercz Miksa, fournirkereskedő, Ujpest, Vörösmarty-u. 23.
Hermaneczi papirgyár r.-t., VI., Gyár-u. 38.
Heuduska Benő, fakereskedő, VIII., Csokonay-u. 8. III. 3.
Dr. Hilb Jenő, vezérigazgató, V., Báthory-u. 8. (Erdélyi erdőipar r.-t.)
Hochfelder Sámuel, fakereskedő, Csepel.
Hoffmann és Wolkenstein, fakereskedők, V., Pozsonyi-út 8/b.
Hoffmann Jakab, igazgató, I., Városmajor-u. 45.
Hoffmann József, fatermelő, II., Margit-körút 5.
Holzmann Gyula, fakereskedő, Kispest.
Honi Faipar r.-t., V., Hold-u. 29.
Horschovszky Leó, fakereskedő, V., Wahrmann-u. 19.
Horváth Imre, igazgató, V., Hold-u. 21. (Hazai fatermelő r.-t.)
Hüvös Marcell, tüzifanagykereskedő, VIII., Baross-u. 135.
„Industria“ Fatermelő r.-t., VI., Eötvös-u. 11.
Jánospusztai Uradalom és Ipartelepek r.-t., V., Kálmán-u. 21.
Juhász István, fakereskedő, V., Nádor-u. 13.
Kaán Károly, államtitkár, M. kir. Földmívelésügyi Ministerium.
Kalotaszegi Erdőipar r.-t., V., Nádor-u. 31.
Kanczuker Adolf, fakereskedő, V., Rudolf-tér 1.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

Kaufmann Nándor, igazgató, V., Dráva-u. 16. (Hazai erdőipar r.-t.)
Kazda J. Utóda, Vlasák Vince, fournirkereskedő, Ujpest, Árpád-út 107.
Kádár Izsó, igazgató, V., Nagykorona-u. 11. (Cser- és Erdőipari r.-t.)
Dr. Kálmán Sándor, fatermelő, Royal-szálló.
Keletmagyarországi Erdőipar r.-t., V., József-tér 1. II.
Kemény Dezső, fatermelő, V., Csáky-u. 5.
Kenedy Emánuel és Fia, fatermelők, V., Lipót-körút 13.
Kereskedelmi és Gazdasági r.-t., V., Hold-u. 21.
Kircz Alfréd, fakereskedő (Komárom), VIII., Bérkocsis-u. 41. I. 3.
Kisküllővölgyi Faipar r.-t., V., Dráva-u. 16.
Kitséer Sámuel, fakereskedő cég, IX., Közvágóhid-u. 14.
Klár Andor, vezérigazgató, IV., Ferenc József-rakpart 17.
Klein és Reichfeld, fakereskedők, V., Honvéd-u. 8.
Klein Géza, fatermelő, V., Nádor-u. 28. (Klein Zsigmond cég).
Klein Miksa, fakereskedő, V., Váci-út 73.
Klein Mór, fakereskedő, V., Váci-út 42.
Klein Náthán, fatermelő, V., Csáky-u. 16. (Kopstein és Klein cég).
Klein Sándor, fatermelő, V., Nádor-u. 28. (Klein Zsigmond cég).
Klein Zsigmond, fatermelő cég, V., Nádor-u. 28.
Klein Vilmos, fakereskedő, VII., Gizella-út 23.
Klug István, fakereskedő, V., Kálmán-u. 19.
Klug Lajos, fakereskedő, IV., Korona-u. 2.
Kohlmann Richard, V., Nagykorona-u. 11.
Kohn Jakab és Fiai, fatermelő cég (képv.: Kun Ármin, I., Orlay-u. 9.)
Kolos Emil, fatermelő, V., Falk Miksa-u. 4.
Kolos Henrik, r.-t. igazgató, (Corona faipari és fakereskedelmi r.-t., V., Rudolf-rakpart 5.)
Kondor Jenő, fatermelő, V., Gizella-tér 3.
Kopstein Zsigmond, fatermelő, V., Tátra-u. 4. (Kopstein és Klein cég).

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

Korányi Adolf, fakereskedő, VII., Jósika-u. 24.
Korniss Testvérek, fatermelő cég (Arad), V., József-tér 12. I.
Korvin Lajos, fakereskedő, IX., Soroksári-út 86.
Köves József, igazgató, V., Nádor-u. 26. (Magyar általános fatermelő r.-t.)
Központi Faértékesítő r.-t., V., Széchenyi-u. 1.
Kramer és Spitzer, fournirkereskedő cég, VII., Kertész-u. 20.
Kramer Samu, tüzifanagykereskedő, III., Filatorigát 6392. hrszm.
Krausz Adolf, fakereskedő, I., Kende-u. 14.
Kreisler Manó, tüzifanagykereskedő, VI., Dalnok-u. 2/c.
Kronberger-féle Faipar r.-t., V., Akadémia-u. 5.
Kronberger Jenő, igazgató, V., Akadémia-u. 5. (Kronberger-féle faipar r.-t.)
Kronberger József, igazgató, (Kronberger-féle faipar r.-t.)
Kronberger Zsigmond, vezérigazgató, V., Akadémia-u. 5. (Kronberger-féle faipar r.-t.)
Kun Ármin, fatermelő, I., Orlay-u. 9.
Kurzweil Vilmos és Fia, fakereskedő, cég I., Márvány-u. 15.
Laendler Aladár, fatermelő, V., Pannonia-u. 9/a.
Langfelder Károly, mérnök, V., Kárpát-u. 5/b.
László József, fournirkereskedő, VIII., Baross-u. 88.
Leimdörfer Ármin, fakereskedő, I., Horthy Miklós-út 149/151. Leimdörfer és Révész cég.)
Liebermann Ágost Győző, tüzifanagykereskedő, V., Vadász-utca 17.
Lipner Sándor, fakereskedő, VIII., Szeszgyár-u. 8. (Lipner és Tausz cég).
Lomási Erdőipar r.-t., V., Nádor-u. 21.
Lord és Társa r.-t., V., Váci-út 134.
Loványi Gyula, fatermelő, VII., Kertész-u. 4. (Vigh és Loványi cég).
Löbl Marcell, igazgató, V., Arany János-u. 27. (Fakereskedelmi r.-t., fiókja).
Löwenstein Sándor, fabizományos, V., Báthory-u. 9.
Löwy Dávid és Fiai, faiparosok, Ujpest, Váci-út 48.
Löwy Sándor, fabizományos, V., Bálvány-u. 8.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

Lukács Lajos, fakereskedő, VI., Szondy-u. 40.
Lustig Károly, igazgató, V., Zoltán-u. 16. (Országos fatermelő r.-t.)
Magyar-Amerikai Faipar r.-t., X., Kerepesi-út 29.
Magyar Általános Fatermelő r.-t., V., Nádor-u. 26.
Magyar Általános Kőszénbánya r.-t., V., Zoltán-u. 2.
Magyar Erdő- és Faüzem r.-t., (Bánó Gábor igazgató), V., Vilmos császár-út 32.
Magyar Fakereskedelmi r.-t., V., Nádor-u. 21.
Magyar Foresta erdő- és faipari r.-t., Budapest, V., Széchenyi-utca 1.
Magyar Városi bank r.-t., V., Zrinyi-u. 7.
Magyar Zoltán, r.-t. tisztviselő, VI., Nádor-u. 26.
Markovits Lajos, igazgató, V., Dorottya-u. 6. (Zenta-roskányi egyesült iparvállalatok r.-t.)
Markstein Márton, igazgató, V., Dorottya-u. 6. (Zenta Roskányi r.-t.)
Marosvölgyi Fatermelő r.-t., V., Zoltán-u. 16.
Márer Benő és Társa, fatermelő cég, V., Balaton-u. 10.
Marer és Breitner, fatermelők, V., Alkotmány-u. 23.
Meitner Dezső fakereskedő, V., Bálvány-u. 15.
Meitner L., fatermelő, V. Honvéd-u. 16.
Mikes Ármin gróf, fatermelő, IV. Egyetem-u. 6.
Milch Károly, lapszerkesztő, VI., Gyár-u. 28.
Milch László, fakereskedő, V., Csanádi-u. 17.
† Milch Naftáli, fakereskedő, V., Falk Miksa-u. 8.
Milch Oszkár, fatermelő, V., Csáky-u. 16.
Milkó Béla, fatermelő, V., Falk Miksa-u. 22.
Dr. Milkó Endre, gazdasági főtanácsos, fatermelő, IV. Váci-u. 36.
Milkó Vilmos és Fiai, fatermelő cég, IV., Váci-u. 36.
Mundus Egyesült Magyar Hajlított Fabútorgyárak r.-t., V., Dorottya-u. 3—7.
Munk L., tournirkereskedő, IV., Gerlócy-u. 11.
Müller József, igazgató, (Gőzfavágó és Fakereskedelmi r.-t.) V., Kárpát-u. 19.
Nagy Béla, igazgató, V., Szabadság-tér 13.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

Nemes Sándor, fakereskedő, V., Hollán-u. 3.

Neményi Sándor, igazgató, V., Nádor-u. 26. (M. Ált. Fatermelő r.-t.)

Neuberger József, igazgató, V., Széchenyi-u. 1. (Magyar Foresta erdő- és faipar r.-t.)

Neumann Nándor, fakereskedő, V., Nádor-u. 30.

Neumann Sándor, fatermelő, V., Kálmán-u. 20.

Neuschlosz-féle Nasici Tanningyár és Gőzfűrész r.-t., V., Nádor-u. 21.

Neuschlosz-Lichtig Repülőgépgyár és Faipar r.-t., V., Balaton-u. 2. (Budapest, 122. postahiv.)

Neuschlosz Ödön és Marcell cég, V., Pozsonyi-út 21.

Dr. Neuwirth Alfréd, fatermelő, VI., Délibáb-u. 10.

Neuwirth Rezső, igazgató (Faforgalmi r.-t.), V., Zoltán-u. 16.

Németh Ferenc, vezérigazgató, V., Nádor-u. 21. (Faértékesítő r.-t.)

Nobel Árpád, igazgató, V., Nádor-u. 21. (Continental fakeresk. r.-t.)

Obersohn Miksa Utóda Rothberg Vilmos cég, V., Akadémia-utca 11.

Oblath Gyula és Fia, fakereskedők (Szob, Hont megye), VI., Szív-u. 69., II. 1.

Orován Mór, fabizományos, V., Lipót-körút 9.

Országos Fatermelő r.-t., V., Zoltán-u. 16.

Parkettázó és Fakereskedelmi r.-t., IV., Királyi Pál-u. 9.

Pestszentlőrinci Parkétgyár és Gőzfűrész r.-t., V., Balaton-u. 2.

Petrozsény-Iszkronyi Fűrészgyár r.-t., V., Széchenyi-u. 1.

Polgár Emil, fakereskedő, V., Pozsonyi-út 2/b. (Polgár testvérek cég.)

Polgár Géza, fakereskedő, V., Pozsonyi-út 2/b., Polgár testvérek cég.)

Polgár Lipót, fakereskedő, V., Pozsonyi-út 2/b. (Polgár testvérek cég.)

Politzer Ignác, fakereskedő, VI., Podmaniczky-u. 77.

Politzer Lipót, fakereskedő, VII., Erzsébet-körút 52.

Politzer Márton, fatermelő, V., Csáky-u. 34. (Stern és Politzer cég.)

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

Pollák Gyula, fakereskedő, IX., Közvágóhid-u. 14. (Kitseér Sámuel cég.)
tiszasülyi Polnay Jenő, elnökigazgató, V., Falk Miksa-u. 20.
Popper Árpád (Popper Mór cég), X., Kőbányai-út 38.
Prager Jenő (Fehér Mór és Fia cég beltagja) V., Csáky-u. 5.
Preisich Aladár, fakereskedő, VII., Hajtsár-út 157.
Raskó és Steiner, fabizományosok, VI., Podmanicky-u. 19.
Rácz Jenő, fakereskedő, VI., Csengery-u. 61., III. 2.
Regius Gusztáv, igazgató, I., Böszörményi-út 2., I. 6.
Reiner Samu, fakereskedő, VI., Szent László-út 14.
Reiser Sándor, igazgató, (Faárusító r.-t.) VI., Jókay-tér 2.
Rényi Oszkár R.-T. Famegmunkáló VI., Andrássy-út 52.
Révész Béla, fakereskedő, I., Horthy Miklós-út 149—151. (Leimdörfer és Révész cég).
Révész Simon, fakereskedő, VII., Damjanich-u. 58.
Rézbányai Erdőipar r.-t., VII., Erzsébet-körút 41.
Ringwald Kálmán, fakereskedő, V., Pozsonyi-út 4/c. (Venetianer és Ringwald cég).
Roboz Ödön, fakereskedő, V., Szalay-u. 2.
Roheim Lipót, tüzifanagykereskedő, Józsefvárosi p. u.
Rónay Ákos, igazgató, IV., Bécsi-u. 2. (Fatermelők Behozatali Részvénytársasága).
gjurgjenováci Rosenberg Herman, vezérigazgató, m. kir. kormányfőtanácsos (Neuschlosz-féle nasici gőzfűrész és tanningyár r.-t.), V., Nádor-u. 21.
Rosmayer Ferenc Fakereskedelmi r.-t., V., Arany János-u. 10.
Rosner Soma, fatermelő, V., Lipót-körút 15.
Roth és Hirschfeld, fakereskedők, VII., Thököly-út 124.
Roth és Társa, fakereskedők, Erzsébetfalva.
Rothberg Vilmos, fabizományos, V., Akadémia-u. 11.
† Róz Márton, fabizományos, (Margitsziget, Nagyszálloda).
Rózsa Mihály, fakereskedő, VI., Csengery-u. 76.
Sas Béla és László, fakereskedő cég, VI., Hungária-körút 89.
Schanzer Béla, fatermelő, V., Balaton u. 2. (Wolfner S. cég).
Schanzer Ignác, fatermelő, V., Dráva-u. 16. (Wolfner S. cég).
Scheiber Géza, fatermelő, VII., Damjanich-u. 58.
Schlesinger Gyula, tüzifakereskedő, VIII., Népszinház-u. 35.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

Schmergel Testvérek, fatermelő cég, V., Bálvány-u. 15.
Schmiedl Mihály, fatermelő, V., Csáky-u. 8.
Schönfeld Salamon, fakereskedő, VI., Horn Ede-u. 9.
Schreiber Gyula, fakereskedő, Ujpest, Váci-út 5.
Schubert M. Ferenc, aligazgató, V., Zoltán-u. 16. (Országos fatermelő r.-t.)
Schulhof és Hecht, fabizományosok, V., Vécsey-u. 5.
Schulz és Pollák, fatermelő cég, V., Vilmos császár-út 50.
Schulz Henrik, fatermelő (Ernst és Schulz cég) V., Szabadság-tér 15.
Sebestyén László részvénytársaság, V., Pozsonyi-út 10.
Sebők József, fatermelő, V., Bálvány-u. 15.
Sessler Zsigmond, ládagyáros, VI., Vörösmarty-u. 60.
Silbermann Sándor, fakereskedő (Silbermann Bernát cég), V., Váci-út 50.
Singer József, fakereskedő, I., Átlós-út 54.
Singer Oszkár, fakereskedő, VIII., Népszinház-u. 46.
„Slavonia" Faipar r.-t., X., Kerepesi-út 29/b.
Somló Mór és Szilasi, fakereskedők (Szeged), VII., Wesselényi-u. 2.
Somogyi Sándor, fatermelő, V., Visegrádi-u. 23.
Sonnenfeld Lajos, vezérigazgató, V., Zoltán-u. 16. (Országos fatermelő r.-t.)
Spitz Dezső, fatermelő, VI., Hajós-u. 25. (Spitz Márk cég).
Spitz Henrik, fakereskedő, VII., Thököly-út 112. (Spitz Kálmán cég.)
Dr. Spitz Lajos, fatermelő, VI., Hajós-u. 25. (Spitz Márk cég).
Spitz Márk, fatermelő, VI., Hajós-u. 25.
ifj. Spitz S., fakereskedő, VIII., Szigetvári-u. 28.
Spitzer Vilmos, fournirkereskedő, VII., Wesselényi-u. 54.
Spuller Lipót, fatermelő, VII., Aréna-út 29.
Standard Magyar Fatermelők Részvénytársasága f. a. V., Nádor-utca 21.
Steinberger Viktor, igazgató, V., Báthory-u. 8. (Erdélyi erdőipar r.-t.)
Steiner Ignác, fakereskedő, VII., Hungária-körút 170. (Steiner és Spitz cég).

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

Steiner Sándor, cégjegyző, V., Nádor-u. 21. (Fabank r.-t.)
Stekl Arthur, igazgató, V., Zoltán-u. 16. (Országos fatermelő r.-t.)
Stern Gyula, h. vezérigazgató, V., Nádor-u. 21. (Neuschloszféle nasici gőzf. és tanningyár r.-t.)
Stern Leó, cégvezető, V., Váci-út 134. (Lord és társa r.-t.)
Sternberg Albert, igazgató, V., Zoltán-u. 16. (Országos fatermelő r.-t.)
Sternlicht Elemér és Társa, tüzifanagykereskedő cég, VI., Szent László-út 180.
Strausz Jenő, fakereskedő, III., Zsigmond-u. 51.
Strelinger Gyula, fakereskedő, VII., Thököly-u. 21.
Dr. Strelinger Károly, fatermelő, V., Vilmos császár-út 31.
Sugár Vilmos, tüzifanagykereskedő, IV., Károly király-út 14.
„Sylvania" Fakereskedelmi r.-t., V., Akadémia-u. 3.
Szántó Jenő, igazgató, V., Nádor-u. 21. (Continental fakereskedelmi r.-t.)
Szántó Kornél, r.-t. főtisztviselő, V., Nádor-u. 21. (Continental fakereskedelmi r.-t.)
Szegő Izsó, V., Lipót-körút 13. (Magyar Foresta erdő- és faipar r.-t.)
ifj. Székely Ignác, lapszerkesztő, V., Akadémia-u. 18.
Székely Mór, igazgató, V., Nagykorona-u. 24. (Bélteki uradalmi erdőgazdasági r.-t.)
Székely Sándor, fatermelő, VII., Damjanich-u. 28/a.
Székely Sándor, fakereskedő, IX., Gróf Haller-u. 14.
Székpataki erdőipar r.-t., V., Zoltán-u. 16.
„Szolyva" Magyar Falepároló r.-t., V., Arany János-u. 27.
Szterényi Hugó, fatermelő, V., Tátra-u. 8. (Stern és Politzer cég.)
Takács N. Ignác, fakereskedő, VII., Erzsébet-körút 19. III.
Dr. Tauber Jakab, ügyvéd, V.,Zoltán-u.12. (Aczél Samu cég.)
Taussig és Wippler Fatermelő r.-t., VI., Teréz-körút 52. (képv. : dr. Vita Emil, ny. főv. tan., IX., Liliom-u. 34.)
Tausz V. Lipót, fakereskedő, VIII., Szeszgyár-u. 8.
Tauszig Tibor, fakereskedő, VIII., Szeszgyár-u. 8. (Lipner és Tenzer.)

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

Teltsch Árpád, fournirkereskedő, VIII., Dobozi-u. 47.
Teplánszky Ede, fabizományos, V., Falk Miksa-u. 17.
Thék Endre, bútor-, zongora- és épületmunkák gyára r.-t., VIII., Üllői-út 66/b.
Tisch és Társa, fakereskedő cég, VII., Hajtsár-út 64.
Toth és Klár, fakereskedő cég, Kispest, Kinizsi-u. 6.
Trostler Emil, fabizományos, V., Lipót-körút 13.
Turóczi Sándor, igazgató, V., Zoltán-u. 2. (Magyar általános kőszénbánya r.-t.)
Ujlaky, Hirschler és Fia, fatermelő cég, VI., Andrássy-út 47., I. 6.
Ungár Dezső, fatermelő, VI., Lendvay-u. 3. (Schmidl és Ungár cég.)
Vajda Ignác, cégvezető, V., Nádor-u. 31. (Kalotaszegi erdőipar r.-t.)
Dr. Varju Vilmos, igazgató, V., Nádor-u. 26. (M. Ált. Fatermelő r.-t.)
Vasútfelszerélési r.-t., V., Hajnal-u. 6.
Vágó János, fabizományos, VI., Mozsár-u. 6.
Vágó Jenő, vezérigazgató, IX., Csont-u. I. (Fournirgyár és Keményfatermelő r.-t.)
Vágó Rezső, tüzifa és szénnagykereskedő, V., Báthory-u. 5.
Vidor József, Tüzelőanyagkereskedelmi r.-t., VII., Rottenbiller-u. 66. (képv.: Barabás Arthur cégvezető).
ujvárosi Vigh Gyula, fatermelő, IV., Bécsi-u. 3. (Vigh és Loványi cég).
Vogel Aladár, fakereskedő, I., Fehérvári-út 64.
Vuk Ferenc, fatermelő, V., Kálmán-u. 10. (Vuk M. és Fiai cég).
Vuk Gyula, fatermelő, V., Kálmán-u. 10. (Vuk M. és Fiai cég).
Vuk M. és Fiai, fatermelő cég, V., Kálmán-u. 10.
ifj. Weil József, fakereskedő, VII., Abonyi-u. 21.
Weiller Ottó, fatermelő, V., Honvéd-u. 1.
Weiner és Társa, fakereskedő cég, Soroksár.
Weinstock Vilmos, fakereskedő, VI., Rózsa-u. 7.
Weisz Albert, fatermelő, II., Zárda-u. 55.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

Weisz és Vidor, tüzifa- és faszénkereskedő cég, VIII., Józsefvárosi teherpályaudvar.
Weisz Testvérek, fakereskedő cég, Ujpest, Árpád-út 95.
Dr. Wellisch Tibor, fakereskedő, (Wellisch Náthán Utóda cég) X., Kerepesi-út 23.
Wiesel Jenő, fatermelő, V., Sas-u. 7.
Winter Hermann, tüzifa- és szénnagykereskedő, V., Lipót-körút 16.
Wolf és Társa, épületfakereskedő cég, VI., Váci-út 91.
Wolfner S., fatermelő cég, V., Dráva-u. 16.
Zabolai Faipar r.-t., IV., Egyetem-u. 6.
Zalán Ernő, igazgató, VI., Röppentyű-u. 62. (Fatermelő és Fakereskedelmi r.-t.)
Zalán Leó, vezérigazgató, VI., Röppentyü-u. 62. (Fatermelő és Fakeresk. r.-t.)
Fatermelő és Fakereskedelmi r.-t.
Zentai és Roskányi Egyesült Iparvállalatok r.-t., V., Dorottya-u. 6.
Zollner Béla, vezérigazgató, VI., Vilmos császár-út 26. (Magyar erdő- és faüzem r.-t.)
Zoltán Gyula, cégvezető, V., Zoltán-u. 16. (Országos Fatermelő r.-t.)
Zsilvölgyi Fatermelési r.-t., V., Széchenyi-u. 1.
Zsolnai Hermann, tüzifanagykereskedő, V., Honvéd-u. 1.

Vidéki rendes tagok:

Abeles Jenő, fakereskedő, Veszprém.
Alberti Richard, fatermelő, Zagreb, Muzarenicev trg 1.
Alföldi Fakereskedelmi r.-t., Kecskemét.
Andauer és Friedrich, Pinkafő.
Angyal Simon, fakereskedő, Tiszalök.
Aradi Fűrészgyár r.-t., Arad.
Ausch Mór és Fia, fakereskedők, Gyönk.
Általános Bank és Takarékpénztár r.-t., Székesfehérvár.
Általános Fakereskedelmi r.-t., Nagyvárad.
Általános Ipari és Kereskedelmi r.-t., Szatmár.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

Bach Jenő, fatermelő, Szeged, Demke-palota.
Baiersdorf és Biach, Wien, IV., Schlüsselgasse 5.
erdősi Baiersdorf Károly, fatermelő, Szászsebes.
Balog Dávid, fakereskedő, Debrecen, Külső Vásártér 14.
Bauer Lipót, fakereskedő, Sopron, Széchenyi-tér 5.
Benedek Mátyás és Fia, Érmihályfalva.
gróf Berchtold Miklósné uradalma, Nagyoroszi.
Berger A. Fakereskedelmi r.-t., Zagreb.
Billitz Sándor, vezérigazgató, Temesvár.
Binder és Polgár, fatermelő cég, Zagreb.
Bing Mór és Társa, fakereskedő cég, Nagykároly.
özv. Biringer Lipótné, fakereskedő, Kapuvár.
Bisztra Erdőkihasználási r.-t., Temesvár.
Blum Fülöp, fatermelő, Jaskafalva, Nyitra megye.
Blumenthal Manó, fakereskedő, Gödöllő.
Bogenglück Gábor, fatermelő, Kisterenye.
Braun és Czinczár, fatermelő cég, Gyula.
Braun Ignác, fakereskedő, Cegléd.
Brauner Nándor, vezérigazgató, Zagreb.
Breiner Gusztáv, fakereskedő, Kapuvár.
Breiner Sándor, fatermelő, Ipolyság.
Bruck Sándor, fakereskedő, Pécs.
Burger és Társa, fakereskedő cég, Nagytétény.
Burger Imre, fakereskedő, Vecsés.
Büchler Hermann, fatermelő, Turócszentmárton.
ifj. Deutsch Adolf, fakereskedő, Sárbogárd.
Deutsch Dezső, vezérigazgató, Nagyvárad.
Deutsch Testvérek, fatermelő és fakereskedő cég, Székesfehérvár.
Délvidéki Fatermelő r.-t., Temesvár.
Diósi Ignác Fia Lajos, fatermelő cég, Nagyvárad.
Donath Zsigmond, fatermelő, Rajec.
Moritz Drach junior, fatermelő, Wien, X., Triesterstrasse 15.
Drummer Ferenc, fatermelő, Ilonca.
Dunántúli Fakereskedelmi és Ipari r.-t., Székesfehérvár.
Egyesült Erdőipari r.-t., Besztercebánya.
Ehrenfeld és Guttmann, fakereskedő cég, Nyiregyháza.

© OEÈ Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

Ehrenfeld Mór A., fakereskedő cég, Nyergesujfalu.
Eissler J. & Brüder, fatermelő cég, Wien, I., Dr. Karl Luegerplatz 2.
Eisler Zsigmond, fakereskedő, Szabadka.
Elefánt Sándor, fatermelő, Felsővisó.
Engel Adolf és Fiai, fatermelő cég, Pécs.
Engel Frigyes, fakereskedő, Kölesd.
Eppinger Izsó, fakereskedő, Nagykanizsa.
Ernst János és Fia, fakereskedő cég, Ujvidék.
Ernst János és Roth, fatermelő cég, Ujvidék.
Fabehozatali és Kereskedelmi r.-t., Debrecen.
Faipari és Fakereskedelmi r.-t., Párkány (Leimdörfer Nándor vezérigazgató).
Faragó Gyula, fakereskedő, Nagykáta.
Farkas Mendel Fiai, fatermelő cég, Marosvásárhely.
Fehérvizi Faipar r.-t., Kolozsvár.
Fischer Ede, fakereskedő, Győr.
Fischer Gyula, fakereskedő, Fiume.
Flax és Társa r.-t., Erzsébetfalva.
Flax Oszkár, fakereskedő, Rákosszentmihály, Széchenyi-u. 3.
Fleischmann Adolf és Fiai, fakereskedő cég, Hőgyész.
Fónagy Aladár, elnök-igazgató, Wien, IX., Lichtensteinstrasse 8.
Frankl Jakab, fakereskedő, Nagykikinda.
Frankl S. József, fatermelő, Arad.
Friedländer Jónás, fakereskedő, Miskolc.
Freund József, fatermelő, Óbecse.
Freundlich Gyula, fatermelő, München.
Frey József, fakereskedő, Mátyásföld.
Friedmann Zsigmond, fakereskedő, Ibrány.
Fuchs Károly, fakereskedő, Szigetvár.
Ganz, Friedländer és Spiegel, fakereskedő cég, Vásárosnamény.
Gara Frigyes, igazgató, Szolnok.
szergényi Geist Jenő, fatermelő (Geist Lajos és fiai cég) Szombathely.
Glatter Ignác, fatermelő, Rozsnyó.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

Glesinger I. Ph., fatermelő cég, Teschen.
Glück Ede, fakereskedő, Demecser.
Glück Zsigmond, fakereskedő, Nyirbogdány.
Goldmann Samu, fakereskedő, Dombrád.
Goldner I., fatermelő, Késmárk.
Gödemesterháza uradalmi és Grassl György erdőipar r.-t., Palotailva.
Gróf Degenfeld József szinnai erdőgazdasága r. t., Pozsony.
Grosz Béla, vezérigazgató, Wien, VII., Grottenthalergasse 3.
Grosz József, fatermelő, Lippa.
Guttmann Péter, igazgató, Kolozsvár (Fehérvizi Faipar r. t.).
Hartl Hugó, fatermelő, Zagreb.
Hecht & Winkler, fakereskedő cég, Wien, II., Förstergasse 4.
Heim Adolf, igazgató, Eszék.
Heksch József, fatermelő, Losonc.
Heller és Pollak, fakereskedő cég, Fiume.
Heller János, fakereskedő, Jászkisér.
Hermann Sándor, fakereskedő, Bicske.
Herzog Gyula, fakereskedő, Nagybecskerek.
Hoffmann Eizik, fatermelő, Máramarossziget.
Holzexploitations A.-G., Zagreb, Gajeva ulica 32.
Holzmann Henrik, fakereskedő, Ráckeve.
Horvát leszámítoló- és váltóbank, Brod S/m.
Hubert és Heller, fakereskedő cég, Ujvidék.
S. Illyés Sándor, fatermelő, Marosvásárhely.
Jockl S., fatermelő, Kolozsvár.
Jungreisz Adolf, fakereskedő, Sajószentpéter.
Jungreisz Márton, fakereskedő, Apc.
Kapos Leó, fatermelő, Csikszereda.
Kaufmann Testvérek, fakereskedő cég, Szeged.
Kereskedelmi r.-t., Nagybecskerek.
Kertész Miksa, fakereskedő, Battonya (Kohn Fülöp cég),
Dr. Kircz Viktor, fatermelő, Kassa.
Kircz Vilmos és Fiai, fatermelő cég, Kassa.
Kirz Adolf, igazgató, Wien, Elisabethstrasse 24—26. („Mundus" hajlított butorgyárak r.-t.)

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

Kis Miklós, igazgató, Dunapentele. (Dunavidéki Ipari és Kereskedelmi r.-t.)
Klár Lajos, fakereskedő cég, Nyiregyháza.
Klein Béla, fakereskedő, Nyirmada.
özv. Klein Ferencné, fakereskedő, Hajduböszörmény.
Klein Miksa, fatermelő, Alvinc.
Klein Mór, fatermelő, Lakytelep.
Klein Sámuel, fakereskedő, Balkány.
Klein Sándor, fakereskedő, Vác.
Klein B. Vilmos, fakereskedő, Arad.
Klein Vilmos, fakereskedő, Püspökladány.
Kohn Mór és Fiai, fakereskedő cég, Balassagyarmat.
Korach Hermann, fatermelő, Kassa.
Kornblum Zsigmond. fatermelő, Temesvár.
Kornis Zsigmond és Márton, fakereskedők, Békéscsaba.
Kovács Béla, igazgató (Szolnoki egyesült gőzfűrész és műmalom r.-t.,, Szolnok.
Kovács és Breuer, fakereskedő cég, Tápiósüly.
Kovács Géza, igazgató, Zagreb. (Neuschlosz-féle nasici gőzfűrész és tanningyár r.-t,)
Kovács Ödön, fatermelő, Kézdivásárhely.
Köröstopai Erdőkitermelési Vállalat, Nagyvárad.
Krausz Imre, fatermelő, Máramarossziget.
özv. Krausz Izraelné és Fiai, fakereskedő cég, Forróencs.
Lakos István, fatermelő, Sátoraljaujhely.
Langer Mór, fatermelő, Poprádfelka.
La Roche és Darvas Egyesült Faipari Vállalata r.-t , Nagyvárad.
Lazarovits Dávid, fakereskedő, Rakamaz.
Lazarovits Miklós, fakereskedő, Nyiregyháza.
Láng Arnold, fakereskedő, Kemecse.
Ledovszky Béla, fakereskedő, Pozsony.
Lehner Nándor, fakereskedő, Győrszentmárton.
Leimdörfer Nándor, vezérigazgató, Párkány. (Faipar és Fakereskedelmi r.-t.)
Lövi Viktor, fakereskedő, Tiszalök.
Löwy Adolf és Társa, fatermelő cég, Szeged.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

Lőwy Aladár és társa, fakereskedők, Cinkota.
Lőwy Ármin, fakereskedő, Debrecen.
Lőwy és Laufer, fakereskedők, Gyula.
Magyar Papirgyár r.-t., Liptórózsahegy.
Mairovitz Mór és Fia, fatermelő cég, Máriaradna.
Marton Gyula, fakereskedő, Tapolca.
Mező Ármin, fakereskedő, Debrecen.
Mikó Péter, fatermelő, Liptószentmiklós.
Milch Dezső, fatermelő, Komárom.
özv. Milch E.-né és Milch N., fatermelő cég, Komárom.
Milkó Vilmos és Fiai, Szegedi Gőzfűrész és Őrlőmalom r.-t., Szeged.
Milch Ferenc, igazgató, Milano. (Foresta erdő- és faipari r.-t.)
ifj. Minnich Ádám, fatermelő, Perjámos.
Moller Rudolf, fakereskedő, Jászberény.
Mundus és Borlova Armenisi Faipari t.-r., Temesvár.
peremártoni Nagy Sándor, igazgató (Veszprémi faipar r.-t.), Veszprém.
Nagy Ferenc és Társa, fakereskedők, Kecskemét.
Nádor Gyula, fatermelő, Szolnok. (Wachs Lajos Keresk. és Szállítási Vállalat r.-t.)
Neuberger Ignác, fakereskedő, Jászberény.
Neudörfer József, fatermelő, Határujfalu.
Neuwirth Joachim és Fia, fakereskedő cég, Győr.
Paradiesthal Miksa, igazgató, Takcsány (Neuberger Bódog és Fia cég.)
Pető Albert, fatermelő, Aranyosmarot.
Péter Jenő, üzemigazgató, Putnok.
Pollacsek és Kircz, fakereskedő cég, Kassa.
Polacsek János, fakereskedő, Monor.
Pollák és Schwartz, fakereskedő cég, Makó.
† podhrágyi Popper Sándor báró, fatermelő, Wien, IX., Universitätsstrasse 9.
Porges Ede, fatermelő, Zsolna.
Rabin Zoltán, fakereskedő, Siófok.
Radó Gyula, fatermelő, Nagykanizsa.
Reiner Adolf, fakereskedő, Eger.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

Reiner és Mandula r.-t., Miskolc.
Reizmann Hermann, fatermelő cég, Kisvárda.
Reizmann Sámuel, fatermelő, Munkács.
Remmel Jakab, fatermelő, Perjámos.
Rosenbaum Fülöp, fakereskedő, Mándok.
Rosenberg Jónás, fatermelő, Tornalja.
Rosenberg Rudolf, fakereskedő, Kótaj.
Rosenzweig Lipót, fakereskedő, Balassagyarmat.
Roth Ede, fakereskedő, Ercsi.
Roth Hermann, fakereskedő, Wien, I., Bognergasse 7.
Rotschild Árpád, fakereskedő, Nógrádverőce.
Rózsahegyi Cellulose- és Papirgyár r.-t., Rózsahegy.
Rusz Károly, fakereskedő, Békéscsaba (Löwy Albert cég).
Rusz Lipót, fakereskedő, Békéscsaba (Löwy Albert cég).
Ruzička I., fatermelő, Fiume.
Sarkadi László és fia, fakereskedők, Sarkad.
Schaár és Hámory, fakereskedő cég, Temesvár.
Scheffer Rezső, fatermelő, Csömödér-Páka.
Schick Henrik, fatermelő, Eszék.
Schlosser Wurda Teréz utódai, Lefkovits és Trostler, fakereskedő cég, Győr.
Schmiedl Mór, fatermelő, Ipolyság.
Schönfeld Lajos, fakereskedő, Rákospalota.
Schreiber Bertalan, fakereskedő, Mátészalka.
Schwartz Andor, fakereskedő, Nagyrábé.
† Schwartz Ignác, fakereskedő, Szombathely.
Schwartz József, fakereskedő, Nezsider.
Schwartz Mendel Utódai, fatermelő cég, Szászrégen.
Schwartz S. Sándor, fakereskedő, Dunaföldvár.
Salgó Mihály, igazgató, Zagreb, Strossmayerova ulica 6. (Jugoslavenska Sumska Industrija D. D.)
Seidner Sándor, fatermelő, Marosborsa.
Singer Mór, fatermelő, Brassó.
Sipos Ignác, fakereskedő, Békéscsaba.
Spitzer Andor, igazgató, Zagreb (Holzexploitations A. G.).
Spitzer Lipót, igazgató, Pozsony. (Slovenskoi papirgyár r. t.)
Spitzer Sándor és fiai, fakereskedők, Dombóvár.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

Stark Ignác, fakereskedő, Nyiregyháza.
Staub Ferenc és Sándor, fakereskedő cég, Gáva.
Steinberger Salamon, fakereskedő, Debrecen.
Steiner Manó, fakereskedő, Szigetszentmiklós.
Steinmetz Mózes, fatermelő, Felsővisó.
Dr. Stern Ödön, fatermelő, Barátka.
Stern Soma, fakereskedő, Pozsony.
Sternthal és Vámos, fakereskedő cég, Sarkad.
Storfer Bertalan, igazgató, Wien, Wiesingerstrasse 6.
Szabó Imre, fakereskedő, Győr.
Szántó Lajos, fakereskedő, Pomáz.
Széchenyi Gőzmalom és Gőzfűrész r.-t., Szentes.
Szepesi Fatermelő r.-t., Kassa.
Sziklás József, fatermelő, Brassó.
Szolnoki Egyesült Gőzfűrész és Őrlőmalom r.-t., Szolnok.
Szolnoki Hungária Gőzmalom r.-t. gőzfűrészüzeme, Szolnok.
Tauszig Sándor, fakereskedő, Békéscsaba.
Teller Aladár, igazgató, Wien, Elisabethstrasse 15.
Teltsch Adolf, fatermelő, Makó.
Thonet Testvérek, Nagyugróc, Bars megye.
Tiszaparti Gőzfűrész és Őrlőmalom r.-t., Kecskemét.
Tiszapolgári Fakereskedés r.-t., Tiszapolgár.
Tiszasülyi Gőzfűrész és Gőzmalom Groszmann Farkas és Fiai r.-t., Jászapáti.
Tiszavidéki Tutajtársulat r.-t., Máramarossziget.
Trattner Vilmos, fatermelő, Barót.
Treuhaft és Grünfeld, fakereskedő cég, Mezőkövesd.
Turóci Fatermelő r.-t. és Büchler Hermann, Turócszentmárton.
Vas Jenő, fakereskedő, Gyömrő, Pest megye.
Vas Mór, fakereskedő, Aszód.
Vámos Jenő, cégvezető, Nagyvárad.
Veiczner Bernát, fakereskedő, Csorvás.
Verő Albert és Társa, fatermelő cég, Nagyvárad.
Vig Sándor, fatermelő, Szeged.
Vigh Mátyás, fakereskedő, Győr.
Vitriol Gyula, fakereskedő, Nyirmada.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

Vocsitelepi Erdőipar, Gross Viktor, fatermelő cég, Vocsitelep.
Waldner Mihály, fakereskedő, Tamási.
Weiner Zsigmond, fakereskedő, Mezőberény.
polnai Weiss Emil, fatermelő, Zagreb.
Weisz Hugó és Társa, fatermelő cég, Temesvár.
Weisz Jakab és Fia, fatermelő cég, Kassa.
Wertheimer Péter és Gabányi Ödön, fakereskedő cég, Szatmár.
Wesztfried Ernő földbirtokos erdőkezelősége, Ledény, Hont megye.
Weber Siegfried, vezérigazgató, Pozsony. (Danubia Erdőipar r.-t.)
Winkler Testvérek, fatermelő cég, Szeged.
Wirthl Jenő, fakereskedő, Győr.
Wolf Sándor, fatermelő, Szombathely.
Wolfbauer Ferenc, fatermelő, Máramarossziget.
Wollheimer Vilmos, igazgató, Kolozsvár.
Zámoly Jenő, fakereskedő, Tét, Győr megye.
Zoltán Elek, fakereskedő, Szombathely.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

ORSZÁGOS ERDÉSZETI EGYESÜLET
1851
/1866/

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

ORSZÁGOS ERDÉSZETI EGYESÜLET
1851 / 1866

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.

ORSZÁGOS ERDÉSZETI EGYESÜLET
1851
/1866/

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2019. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/245-1/2019.